

MILLIY TIKLANISH

1 (114) 2011 йил 5 январь, чоршанба Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси 2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

www.milliytiklanish.uz

Миллий ғоя

Ёшлар онгига миллий истиқлол ғоясини сингдириш, уларда ватанпарварлик туйғуларини шакллантириш, миллий урф-одат, анъаналаримизга ҳурмат руҳида тарбиялашда "Ёшлар қаноти"нинг ўрни бекиёс

Йўлда хушёрлик

Таъкидлаш жоиз, бугун пойтахтимиз кўчаларида йўловчи ва транспортларнинг эркин ҳаракатланиши учун барча шарт-шароитлар яратилган. Хар қадамга қўйилган йўл белгилари кишини янада хушёр ва сергак бўлишга ундайди.

Ёш иқтидорлар — юрт бойлиги

2005 йилда илк бор ўтказилган танловнинг саралаш босқичида 3 мингга яқин ёш иқтидор эгалари қатнашган бўлса, 2008 йилга келиб бу кўрсаткич 54 мингдан ошди. 2009 йили 63 мингдан ортиқ, 2010 йилда эса 71 024 нафар йигит-қизлар лойиҳада ўз билимларини синаб кўришга эришишди.

3 ПАРТИЯ ҲАЁТИ

6 ЖАРАЁН

8 КЎЗГУ

14 ЯНВАРЬ — ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

НИГОХ

Аслида, ҳар қандай ислохотнинг энг муҳим самараси аввало халқнинг маънавий-руҳий қарашларидаги янгиланиш жараёнлари, унинг онгу тафаккурининг юксалиши, мамлакатда юз бераётган ўзгаришлар унинг ҳаётига, тақдирига дахлдор бўлганини чуқур ҳис қилиши ва шундан ҳулоса чиқариши билан белгиланади. Биз амалга ошираётган ислохотларимизда ана шундай натижаларга эришиш учун барча ўзгариш ва янгиланишларнинг марказига инсон ва унинг манфаатларини қўйдик.

Ислом КАРИМОВ

ДЕМОКРАТИК ТАРАҚҚИЁТНИНГ ДАСТУРИЛАМАЛИ

КИМ ЭДИК, КИМ БЎЛДИК

Бир кишининг пастдан чўққига чиқиши, юксалиши осон. Лекин миллатнинг юксалиши қийин. Биз 1991 йилда — юксалишга тикилган, 2011 йилда — юксалаётган одамлармиз. Бу киёсни бундан 20 йил олдинги ўнқир-чўнқир йўлларни ва ҳозирги юзлаб километрлаб ойнадек раван йўлларни кўрган кўзлар тасдиқлаётди. Бу йўллар энг ривожланган мамлакатлар фильмларида кўрган йўлларнинг ўзи. Қурилаётган бинолар — энг ривожланган мамлакатлардаги каби бўйдор. Бирок, уларда чет эллардагидек қирғий чанғали эмас, ўзбекона лутф, маҳобат, бағрикенглик уфуриб тургани бағримизни иситади.

4-бет

СЕРЖАНТЛАР

ИСТИҚЛОЛИМИЗ ҚАЛҚОНЛАРИ

Ўз ҳаётини армиясиз тасаввур қилолмайдиган, ҳарбий хизматни Ватани, халқи олдидаги муқаддас бурч, шарафли вазифа, деб биладиган ёшлар сержантлар таркибидан ўрин эгалламоқда. Улар ҳақли равишда аскар ва офицер ўрта-

сидаги мустаҳкам кўприк вазифасини ўтаб, аскарнинг яқин маслакдоши ва устози, командирнинг биринчи ёрдамчисига айланишган.

Демак, аскарнинг жанговар тайёргарлиги ва шайлиги юқори бўлиши кўп жиҳатдан

айнан кичик командирларнинг профессионаллик даражаси, интеллектуал салоҳияти ҳамда етакчилик қобилиятига боғлиқ. Биз куйида миллий армиямиз сафларига малакали кичик командирларни етказиб беришда ўз ўрни ва нуфузига эга бўлган Марказий ҳарбий округ сержантлар тайёрлаш мактаби фаолияти ва ўқув жараёни хусусида тўхталиб ўтмоқчимиз.

4-бет

ТАНЛОВ

"АТИРГУЛ" ТАНЛОВИГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси журналист хотин-қизларнинг касб маҳорати ва интеллектуал савиясини юксалтириш ҳамда мамлакатнинг ижтимоий ҳаётидаги фаоллигини ошириш мақсадида 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган анъанавий "Атиргул" кўрик-танловини эълон қилади.

Танловга тақдим этиладиган материалларда хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрни ва нуфузини юксалтиришга, уларнинг ҳақ-хуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга, аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлашга, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга, шунингдек, интеллектуал ва маънавий етук ёш авлодни вояга етказишга қаратилган мавзулар ёритилган бўлиши керак.

Танловга 2010 йилнинг 1 мартидан 2011 йилнинг 15 февралигача босма оммавий ахборот воситаларида эълон қилинган, телевидение ва радио орқали эфирга узатишган ҳамда интернет нашрларида берилган материаллар 2011 йилнинг 20 февралигача қабул қилинади.

Танлов ғолибларига диплом ва қимматбаҳо совғалар 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунини байрами арафасида топширилади.

Танловга тақдим этилаётган ижодий ишларга муаллиф ва унинг профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот, паспорт нусхаси, манзили ва боғланиш телефонлари илова қилиниши керак.

Материаллар "Атиргул" танловига деб кўрсатилган ҳолда куйидаги манзилга юборилиши лозим:

100129, Тошкент ш., Навоий кўчаси, 30-уй, 3-қават, 35- ва 37- хоналар. Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси
Тел: 244-64-61; 244-37-87. E-mail: ljod@sarkor.uz

2-бет

МУАММО ВА ЕЧИМ

РЕКЛАМА ТИЛИ

АНИҚ ВА ТИНИҚ БЎЛСИН. ЛЕКИН...

Оммавий ахборот воситалари орасида матбуот, яъни газета ва журналларнинг алоҳида ўрни бор. Бугунги кунда босма нашрлар сони кундан-кун кўпайиб бормоқда. Уларнинг деярли барчаси бозор иқтисодиёти талаблари ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикасининг «Реклама тўғрисида»ги қонунига риоя этган ҳолда турли хил рекламаларни нашр қиладилар. Газета рекламалари ўзига хос таъсир кучи билан ажралиб туради. Чунки газета материали билан қайта-қайта танишиш имконияти мавжуд. Шунингдек, газета орқали нисбатан кенгроқ маълумотга эга бўлиш мумкин.

Газета рекламалари билан танишиш шуни кўрсатадики, кўпгина рекламалар қисқа, маз-

мунли ва безакли матнлар орқали берилган. Жумла тузилиши, ҳарфларнинг катта-кичиклиги,

5-бет

ҚОНУН КУЧГА КИРДИ

ДАВЛАТ РАМЗЛАРИ

МИЛЛИЙ ДАВЛАТЧИЛИК ВА ДАВЛАТ СУВЕРЕНИТЕТИ ТИМСОЛИ

Маълумки, яқинда матбуотда "Давлат рамзлари ҳақидаги Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ва Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун эълон қилинди ва амалга киритилди. Мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси, ЎзМТДП МК Ижроия Қўмитаси раиси ўринбосари Эркин Юсулов билан ана шу ҳақда суҳбатлашди.

- Эркин Жўраевич, муштарийларимизни қайси қонунга қандай ўзгариш ва қўшимчалар киритилгани қизиқтириши шубҳасиз. Дастлаб ана шу хусусда гапириб берсангиз?

- Маълумки, давлат рамзлари халқаро муносабатларда ҳар бир давлат миллий суверенитетининг тимсоли ҳисобланади. Давлат рамзларига оид қонун ҳужжатлари мустақилликнинг илк йилларида, яъни 1991 ва 1992 йилларда қабул қилинган эди. Кўриниб турибдики, орадан 18-19 йиллик муддат ўтди. Шу боис, мазкур қонунларни ҳам бугунги кун талаблари асосида қайта қўриб чиқиш зарурияти пайдо бўлди.

2-бет

МТ

БУГУНГИ СОНДА:

ФРАКЦИЯ 2-бет
Давлат рамзлари
Янги босқич бўлади
ПАРТИЯ ҲАЁТИ 3-бет
Фуқаролик жамиятини ривожлантиришда
Куйи бугун кучли бўлса

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ 4-бет
Демократик тараққиётнинг дастуриламали
Сержантлар истиқлолимиз қалқонлари
Ўйиндан ўт чиқмасин...
МАЪНАВИЯТ 5-бет
Улкан адиб
Глобаллашув ва маънавий таҳдид

ЖАРАЁН 6-бет
Интилганга толе ёр
Шубҳа ўринли чиқди
ХАЛҚАРО ҲАЁТ 7-бет
Тиллар нега йўқолмоқда?
Япониянинг миллий байрамлари
КЎЗГУ 8-бет
"Сурхон рақс мактаби"

"Milliy tiklanish" газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

ФРАКЦИЯ

● ҚОНУН КУЧГА КИРДИ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислон Каримов Олий Мажлис палаталарининг 2010 йил 27 январидagi қўшма йиғилишида қилган маърузасида амалдаги қонун ҳужжатларини тўла ревидизия қилиб қиқши ва зарур бўлган ҳолларда уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиши ёки янги тахрирдаги лойиҳаларини тайёрлаш бўйича так-

ликаси Президенти қароргоҳлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, республика давлат бошқаруви органлари, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқор-

публикаси Қуролли Кучларининг ҳарбий бирлашмалари, қўшилмалари, қисмлари ва бошқа ҳарбий тузилмаларида, Ўзбекистон Республикасининг Давлат чегарасидан ўтиш пунктларида доимий равишда, спорт майдонлари (Ўзбекистон Республикаси чемпионатлари, миллий терма командалар иштирокидаги халқаро спорт мусобақалари ўтказиш вақти)да ҳамда халқаро спорт мусобақалари голиби бўлган ўзбекистонлик спортчилларни мукофотлаш маросимларини ўтказиш вақтида кўтарилган

қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолатларда автоматотранспорт воситалари ва уларнинг тиркамалари учун бериладиган давлат рақами белгилари ҳамда Ўзбекистон Республикасининг асосий чегара белгисига давлат байроғи тасвири туширилиши ҳақидаги нормалар киритилди.

- Бугунги кун амалиётида айрим давлат ташкилотлари томонидан берилган хизмат гувоҳномалари, миллий терма жамоаларимизнинг спорт кийимлари ва бошқа ҳолатларда

ДАВЛАТ РАМЗЛАРИ

МИЛЛИЙ ДАВЛАТЧИЛИК ВА ДАВЛАТ СУВЕРЕНИТЕТИ ТИМСОЛИ

лифларини билдирган эдилар. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ана шунга асосан Давлат рамзларига оид халқаро амалиёт, жумладан, кўрпаб ривожланган давлатлардаги қонунларни ўрганиш ва бошқа давлат органлари билан ҳамкорликда Ўзбекистон Республикасининг давлат

Кенгеси ва Вазирлар Кенгаши, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, судлар ва прокуратура органларининг бинолари, мажлислар залларида, шунингдек, юқорида тилга олинган давлат муассасалари, Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари, консуллик муас-

нормаси қонун билан белгилаб қўйилди.

- Давлат байроғини бошқа ҳолатларда, жумладан, бошқа раҳбар ҳодимларнинг хизмат хоналари ёки айрим давлатларда бўлган каби фуқароларнинг уйларида қўйиш ёки кўтариш таъқиқланадими?

- Қонун лойиҳасининг Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги муҳокамаси жараёнида ҳам шунга ўхшаш саволлар жуда кўп берилди. Айрим сиёсий партиялар вакиллари давлат байроғини нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан ўтказиладиган тантанали тадбирлар вақти ёки партия раҳбарларининг хизмат хоналарида қўйилиши ҳолатларида аниқлик киритиш лозимлигини сўрадилар.

Энди бевосита саволингизга тўхталадиган бўлсак, қонунда Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғини кўтаришнинг эмас, балки уни мажбурий кўтаришнинг барча ҳолатлари белгилаб қўйилмоқда. Қонунчиликда шундай умумий қоида бор: "Қонун билан нима таъқиқланмаган бўлса, рухсат этилади". Мазкур қоидадан келиб чиқадиган бўлса, қонунда Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғини кўтариши таъқиқловчи норма мавжуд эмас. Модомики,

"Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг тасвири туширилган белгилардан Ўзбекистон Республикасига тегишлиликни белгилаш мақсадида предметларда, ўқув-тарбия жараёнида, шунингдек Ўзбекистон Республикаси давлат мукофотларининг элементи сифатида фойдаланиш мумкин".

бундай таъқиқ йўқ экан, қорхона, ташкилот, муассаса ва фуқаролар Давлат байроғига нисбатан ҳурмат ва қонун талабларига риоя қилган ҳолда кўтаришлари мумкин.

Қонуннинг 4-моддасида белгилаб қўйилганидек: "Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи, унга нисбатан ҳурмат таъминланган ҳолда, умуммиллий байрамлар ва тантанали тадбирлар вақтида кўтарилиши мумкин". Мазкур нормани нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан ўтказиладиган тантанали тадбирлар вақтида Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғини кўтаришлари учун рухсат сифатида қабул қилиш мумкин.

- Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тасвири бугунги кунда Ўзбекистон Республикасига тегишли самолётлар, автомашиналарнинг давлат рақамларида ҳам кўриш мумкин. Қонунда мазкур ҳолатлар ҳам тартибга солинганми?

- Ўринли савол. Амалдаги қонунга қўшимча сифатида, асосан, бугунги кунга қадар қонун билан тартибга солинмаган ҳолатлар киритилди. Масалан, "Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисида"ги Қонунга янги 5-моддаси киритилди. Унга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Фуқаро ҳаво кемалари давлат реестри ёки Ўзбекистон Республикасининг Давлат ҳаво кемалари давлат реестрига киритилган ҳаво кемалари, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг Авиация маъмуриятида ҳисобда турувчи экспериментал ҳаво кемаларида,

реқвизитлари ёки реклама материалларида қўйишга йўл қўйилмаслиги, Давлат байроғи тасвири туширилган белгилардан ишлаб чиқарилаётган ёки реализация қилинаётган товарлар (ишлар, хизматлар)ни ўтказиш учун тижорат мақсадларида фойдаланиш мумкин эмаслиги ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг рамзлари Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғига ўхшаш бўлиши мумкин эмаслиги белгилаб қўйилди.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи билан бир вақтда хорижий давлатлар ва (ёки) халқаро ташкилотларнинг байроқлари билан бир хил баландликда жойлаштирилиши ва бир хил ўлчамга эга бўлиши кераклиги белгиланган.

Хулоса сифатида айтиш мумкинки, "Давлат рамзлари ҳақидаги Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларида ва Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги ҳамда "Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисида"ги Қонунга янги 5-моддаси киритилди. Унга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Фуқаро ҳаво кемалари давлат реестри ёки Ўзбекистон Республикасининг Давлат ҳаво кемалари давлат реестрига киритилган ҳаво кемалари, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг Авиация маъмуриятида ҳисобда турувчи экспериментал ҳаво кемаларида,

Равшан ЭРМАТОВ,
ФИФА рефериси, "Ўзбекистон ифтихори"
фахрий унвони соҳиби, ЎЗМТДП аъзоси

ЭЗГУ ИШЛАР

ВАТАН ТАРАҚҚИЁТИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Хар қандай давлат ва миллат истикболини ёш авлодсиз тасавур қилиш қийин. Улар камолоти, билим ва тафаккури билан ота-боболарининг умрбоқий аъёнлари давом этади, буюк ўзгаришлар, янгиланишлар юзга келади. Шу боис Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан 2010 йилнинг "Баркамол авлод йили" деб эълон қилиниши бу борада бошланган улкан ишларни давом эттириш, янги поғонага кўтариш, бир сўз билан айтганда юртимизнинг эртанги кунини белгилаб берадиган баркамол авлодга бўлган эътиборнинг яна бир намунаси бўлди, десам муболага бўлмайди. Юртбошимиз Ўзбекистон халқига йўллаган янги йил табригида таъкидлаганидек: "2010 йил – Баркамол авлод йилида амалга оширган кенг қўламли тадбирларимиз, фарзандларимиз униб-ўсиб келаятган ёш авлодимизнинг замон талаб қилаётган даражада билим олиши, интеллектуал соҳадаги оқибатли ишлари, тажриба топиши ва ҳаётга халқливи куч бўлиб кириб бориши, бир сўз билан айтганда, келажакимиз масъулиятини ўзимизга олишга қодир бўлиши йўлида янги бир қадам бўлди".

Яқунланган 2010 йил Ўзбекистон футболлари учун ҳам баракали бўлди. Чунки мамлакатимиз футболлари 2010 йилда бир қатор муваффақиятларни қўлга киритди.

Футзал бўйича Ўзбекистон терма жамоасининг Осиё чемпионатида 2-ўринни забт этиб, кумуш медаль билан тақдирлангани, Тошкент шаҳрида ўсмирлар ўртасида бўлиб ўтган Осиё чемпионатида футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоасининг мусобақа вице-чемпиони номига ҳамда келаси йили Мексика давлатида ўтказиладиган жаҳон биринчилигининг йўланмасига эга бўлгани ҳамда Аргентинада ампутантлар ўртасида бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида Ўзбекистон терма жамоасининг кетма-кет иккинчи мартаба жаҳон чемпиони номига сазовор бўлганлиги нафақат мамлакатимиз спортчиларини, балки қалбида ўз Ватанига муҳаббати жўш уриб турган ҳар бир Ўзбекистон фуқаросини хурсанд қилади, гурурига гурур қўшади.

Албатта, бу Давлатимиз раҳбари томонидан спорт ва жисмоний тарбия масаласига қаратилган юксак эътибор, болалар спортини ривожлантириш бўйича олиб борилаётган кенг қамровли ислохотларнинг бежиз эмаслигидан далолатлар. Шунини билан айтиш мумкин, мамлакатимизда спорт ва жисмоний тарбия соҳасида олиб борилаётган бу каби улкан эзгу ишлар келгусида бундан-да юқори самараларни беради.

Ҳар қандай шукри, Ватанимиз тинч, барча шароитлар муҳайё,

ЯНГИ БОСҚИЧ БЎЛАДИ

Рустам ҚОСИМОВ,
ЎЗМТДП Тошкент шаҳар кенгаши
Ижроия қўмитаси раиси

ли, юртимизни ҳар томонлама ривожлантириш, ижтимоий-иқтисодий тараққиётимизни юксак поғонага кўтаришда янги бир босқич

бўлади, деб қатта орзу-умидлар билан кутиб олишимиз табиийдир".

Жорий йилда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик алоҳида эътибор қаратилди. Зеро, бу бежиз эмас. Чунки тадбиркорлик миллиятимиз тарихи ва ҳаётида алоҳида ўрин тутди. Ота-боболаримизнинг ўз ери, ўз мулки, ўз касбу ҳунарига эга бўлиш, омилкорлик билан иш юритиш, тадбиркор ва ишбилармон инсонларни қадрлаш борасидаги аъёнларини миллий қадрият даражасига кўтарилган, десам муболага бўлмайди. ЎЗМТДП Тошкент шаҳар кенгаши янги 2011 йилга ана шундай нуқтаи назар билан қарайди ва ўз фаолиятини шу асосда шакллантиришга ҳаракат қилади.

Фахриддин УМАРОВ,
"Ўзбек жанг санъати"
Федерацияси вице-президенти,
ЎЗМТДП аъзоси

АЖДОДЛАР МЕРОСИ МУВАФФАҚИЯТ КАЛИТИ

Мухтарам Президентимиз Ислон Каримов Ўзбекистон халқига йўллаган янги йил табригида "Олдимизга қўйган эзгу мақсадларга етиш бўйича мамлакатимиз қандай юксак натижаларга эришган бўлса, ҳеч шубҳасиз, миллият, тили, дини ва этник ҳодимдан қатъий назар, Ўзбекистонимизни ягона Ватан деб, ўзини аямасдан хизмат қилаётган ҳар бир инсон – қайси соҳада қайси вазифани бажармасин – бу ютуқларда менинг ҳам ҳиссам бор, деб бошини баланд кўтариб юришга, албатта, ҳақлидир" дея таъкидладилар. Албатта, ушбу эътироф ва юксак баҳо мамлакатимиз тараққиёти, халқимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун меҳнат қилаётган ҳар бир юртимизнинг кувонтириши, айниқса, спортчиларимизга ўзгача далда ва куч бериши, шубҳасиз. Зеро, ўтган 2010 йилда кўрпаб спортчиларимиз халқаро ареналарда юртимиз байирилиги баланд кўтарилди. Жумладан, биз ҳам юртимиз ва жаҳонда миллий спортимиз ҳисоб-

ланган "Ўзбек жанг санъати"нинг янада тараққиёт этишига ҳисса қўшаётганимиздан гурурланамиз. Ўзбекистон "Ўзбек жанг санъати" Федерацияси ташкил топланишига бир йил бўлди. Ўтган қисқа давр мобайнида Федерация қатор муваффақиятларга эришди. Дастлаб Кореянинг Чонг-Жу шаҳридаги Жаҳон Жанг санъатлари уюшмасига (Wo MAU), сўнгра W.A.S.C.O. Бутун Жаҳон Яққа кураш ташкилотига аъзо бўлди. Хиндистоннинг Деҳли шаҳрида бўлиб ўтган Жаҳон Кураш Ассоциацияси ассамблеясида Миллий Кураш ва "Ўзбек жанг санъати" ҳамкорлигида "Жанг кураш" Халқаро Федерацияси ташкил этилди. Бундан ташқари Италиянинг Калари шаҳрида ўтказилган Жаҳон чемпионатида илк бор иштирок этган "Ўзбек жанг санъати" терма жамоаси аъзолари 7 та олтин, 3 та кумуш ва 1 та бронза медалини қўлга киритиб, юртимиз шаънини муносиб ҳимоя қилган бўлса, Кореянинг Чонг-Жу шаҳрида бўлиб ўтган (Wo MAU) Бутунжаҳон Яққа курашлар Фестивалида

42 та давлат орасида Ўзбекистон терма жамоа аъзолари 1-ўринни қўлга киритди.

Шунингдек, ҳар ойда республика ва вилоятлар миқёсида мунтазам равишда ўтказиб келинаётган турли мусобақалар ушбу спорт турини оммавийлаштириш, уни янада ривожлантириш, Олимпия ўйинлари тарихидан ўрин олишига эришиш, ўзбек жанг санъати орқали ёшларни маънавий етуқ, жисмонан баркамол этиб тарбиялаш ҳамда юқори натижаларга эришган спортчиларни мунтазам қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга хизмат қилмоқда. Бу эзгу ишларимиз қўламини "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили"да Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси билан ҳамкорликда янада кенгайтириш ниятидадир. Янги йилда хонадонларимиз тинч, дастурхонларимиз бундан-да тўкин, ҳамкорликдаги фаолиятимизда зафар ҳамиша ёр бўлсин!

МАЪНАВИЯТ

● МУАММО ВА ЕЧИМ

РЕКЛАМА ТИЛИ

АНИҚ ВА ТИНИҚ БЎЛСИН. ЛЕКИН...

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Масалан, кўп тиражли таниқли бир газетада «Реклама» рунки остида босилган «Дисбактериозни даволашнинг асл андозаси» сарлавхали реклама дисбактериоз касаллиги, уни даволаш, дори-дармон танлаш, Лакто-Джи препаратининг фойдали хусусиятлари тўғрисида бўлиб, савол-жавоб тарзида фикр-мулоҳазалар билдирилган.

Маъруз рекламанинг нолисоний белгилар, яъни сарлавҳанинг йирик харфлар билан босилиши, махсулот ишлаб чиқарувчи савдо белгиси эътиборни тортади. Лекин уни ўқийётган ўқувчида рекламанинг бошланишидаги қўйидаги жумлалар қисман эътироз уйғотиши аниқ:

«Куз, мева ва сабзавотларни мўл-кўлгили. Биз кафеларда кузда туҳфа қилган сероб ноз-неъматларни ҳеч бир ўйлаб ўтирмадан роҳатланиб истеъмол қиламиз. Натижа эса аён – дисбактериоз!»

Ушбу жумла ниҳоятда гализлиги, мантқиқий хатолиги билан жумла тузишдаги нуноқликнинг «намуна»си бўла олади. Биринчидан, атов гап шаклидаги биринчи жумла ҳам бирёқлама тузилган, чунки мева ва сабзавотларнинг мўл-кўлгили ва тўқинчилик ҳамда касаллик тарқалиши учун яхши имкониятлар ёз фаслда нисбатан кўпроқ, иккинчидан, нега айнан кафеларда, нима, бошқа жойларда бу ноз-неъматлар истеъмол қилинмайдими, кўчалар яқинидаги очик-сочик ошхоналарда-чи, учинчидан, «кузда туҳфа қилган» ва «ҳеч бир ўйлаб ўтирмадан роҳатланиб истеъмол қиламиз» бирикмалари жумлага мос келмаслиги, гализлиги билан ажралиб туради.

Рекламани ўқишда давом этамиз. Қиёсланг: «Дисбактериоз нима дегани? Соғлом ичакда фойдали ва зарарли бактериялар муайян мутаносибликда яшайди, улар меъда-ичак йўлидаги барча жараёнларнинг меъёрида боришини таъминлайди.

Дисбактериоз ҳолати – бу ичакдаги бактериялар нисбатининг издан чиқишидан далолат берадиган синдром».

Яна бир саволга жавобдан сўнг, шу матнга деярли мос, фақат бактерия сўзи ўрнида микроб сўзи ишлатилган матн берилган: «Дисбактериозни қандай даволаш мумкин?»

Меъда-ичак йўлларининг меъёрида фаолиятида фойдали ва зарарли микроблар нисбати мутаносибликда бўлади. Дисбактериозда эса бу нисбат бузилади ва фойдали микроблар сонини кескин камайиб кетади.

Бугун Ўзбекистон фармацевтика бозорига дисбактериоздан даволаниш дори-дармонларининг тури ранг-баранг».

Ушбу матни, биринчидан, саволга жавоб, деб бўлмайди, иккинчидан, деярли бир хил фикрнинг такрорланиши, яъни ортиқчалик реклама матни талабига жавоб бермайди. Рекла-

ма матни қисқа, лекин мазмунли бўлиши лозим.

Ушбу матн ҳам қисман эътироз уйғотади: «Турли-туман рекламалар тўлиб-тошиб ётганда бир нарсани танлаш қийин, албатта. Уларнинг кўплиги кишини қийин ахволга солиб қўяди.

Кўп ваъдалар кўрсатилган дори-дармонлар текширилганда ўз хусусиятларини бутунлай оқламайдилар». Матн мазмуни рекламачи фойдасига ишлаганлиги тайин, чунки у рекламанинг ахамиятини сусайтиради, яъни харидорни шубҳага солиб қўяди. Кейинги жумлада «кўп ваъдалар кўрсатилган» бирикмаси ўз ўрнини топмаган, «оқламайдилар» сўзидаги «-лар» ортиқча.

Кейинги матнларда тиниш белгисининг ишлатилиши, жумлаларнинг мантқиқий боғланишидаги нуқсонлар, «муаммолардан самарали химоялайди» каби ифодалар рекламанинг тил нуқтаи назаридан талабга тўла жавоб бермаслигини кўрсатади.

Албатта, рекламанинг мазмуни ва ифодаси учун газета тахририяти эмас, балки рекламачи масъул. Лекин юқоридаги таҳлиллардан кўринадими, ушбу рекламани ўқувчи диққат билан ўқиб, фойдали фикрлар олиши ёки Лакто-Джи препаратини танлашига унинг ёрдам бериши анча мушкул. Чунки матн реклама талаблари асосида мазмунли, мантқиқий тўғри, қисқа, раван ёзилмаган. Лекин, умумий саводхонлик учун рекламачи билан бирга газета тахририяти ҳам масъуллигини унутмаслигимиз лозим.

Яна бир кўп тиражли газетада босилган «ФАН» ўқув-тайёрлов маркази тўғрисидаги реклама эълонидаги матн саводхонлик даражасини ошираётган абитуриентлар, яъни ўқувчилар диққатига ҳавола этилади. Унда кўрсатилган олий ўқув юрталарининг номи турлича ёзилганлиги ва имло қоидаларига мос эмаслиги билан ўқувчини чалғитади. Қиёсланг: Тошкент Юридик институти – Тошкент молия институти – Техника университети – барча тиббиёт олийгоҳлари. Бундай ҳолатда Тошкент молия институти варианты шаклида ишлатиш тўғри. Олийгоҳ сўзини институт ва университет ўрнида қўллаш ноўринлиги тадқиқотчилар томонидан бир неча бор қайд этилган.

«Сугдиёна» газетасида босилган «Aziza-ziyu» орзулар рўёби» рекламаси ва худди шу рекламанинг, «Даракчи» газетасида нашр этилган матнлари солиштирилганда, матндаги икки хилликни кўриш мумкин. Солиштиринг: «Сугдиёна»да: Тошкент Тиббиёт Академияси, Тошкент Фармацевтика институти, минни гуруҳ. «Даракчи»да: Тошкент тиббиёт академияси, Тошкент фармацевтика институти, кичик гуруҳ. Демак, рекламанинг матни бир хил бўлса-да, уни нашр этишда «Сугдиёна» газетаси тахририяти эътиборсизлик қилган ва хатолар билан босган. «Даракчи»да эса имло ва сўз қўллашдаги камчиликлар бартараф этилиб, реклама нашр қилинган.

Ушбу қиёслашлардан ҳам маълумки, реклама матнини чоп этишда тахририят билан рек-

лама берувчининг ҳамкорлиги ва тахририят ходимларининг тилдан фойдаланишдаги эътибори зарур.

Реклама воситаларидан яна бири махсулот ҳақидаги маълумотлар ёзуви ёки эслатмадир. Уларнинг кўпчилиги ҳам имловий, ҳам услубий камчиликлардан холи эмас. Турли ичимликларга ёпиштирилган ёзувлардан ҳам истаганча хато топиш мумкин.

Хуллас, реклама тилга таъсир этувчи замонавий воситалардан бўлиб, унга қўйиладиган асосий талаблардан бири, фикримизча, реклама матнининг адабий тил меъёрларига мос бўлиши, яъни имловий, услубий, талаффуз меъёрларига риоя этилган ҳолда ифодаланиши лозим.

Рекламаларда юз бераётган камчиликларни бартараф этиш учун реклама матни ўзбек тили қонун-қоидаларидан хабардор мутахассис томонидан тузилиши ёки унинг кўригидан ўтиши, Ўзбекистон Республикасининг «Реклама тўғрисида», «Давлат тили ҳақида»ги қонунларининг тегишли моддаларига қўшимча киритиш зарур бўлади. Масалан, рекламада адабий тил нормаларига риоя этиш мажбуриятини, яъни «Рекламада адабий тил нормасига риоя этиш принциплари» номли банд «Реклама тўғрисида»ги қонун моддаларида ўз ифодасини топиши керак. Шунингдек, кўрғазмали восита, пешлава ва афиша шаклидаги рекламалар саводли ёзилишидан ташқари, йирик, кўринарли харфларда, ранглари ёрқин бўлиши, реклама матнининг тили билан овоз мослиги таъминланиши, рекламада чет сўзларнинг ишлатилишида ҳам меъёрга амал қилиш керак. Масалан, махсулот ёки ишлаб чиқарувчи компаниянинг номининга чет тилда ёзиш кифоя. Матнларнинг чала таржимасига йўл қўймаслик зарур. Бундан ташқари реклама матнлари адабий тил нормасига мос бўлиши лозим.

Таҳлиллар шуни кўрсатадики, соҳада ютуқлар кўп, лекин муаммолар ҳам етарли. Айниқса, рекламанинг маънавий-маърифий жиҳатларига эътиборни қучайтириш керак. Албатта, бу каби камчиликлар мутахассис таҳлили, назорати, ёрдами билан бартараф этилиши мумкин. Фикримизча, бунинг учун реклама ролигини тайёрловчи гуруҳ таркибига мутахассистилшунослар, социолог ва психологлар ҳам жалб этилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Шунингдек, реклама хусусиятларини ўрганиш борасида илмий тадқиқотлар олиб бориш, бунинг учун соҳа мутахассислари тайёрлашни кўпайтириш зарур.

Тил маънавияти ва нутқ маданияти жамият ҳаётининг ажралмас қисми, чунки она тили муҳим тарбия воситаси сифатида кишиларни буюк мақсадлар сари йўналтиради, руҳлантиради; эзогу орзу-умидлар билан яшашга ундайди. Она тилига эътибор ёш авлод тарбиясининг ажралмас қисмидир. Баркамол авлод тарбиясида она тилимизга ҳурмат-эътиборни, юқори саводхонлик, нутқ маданияти ва нотикликни эгаллашни улар онгига сингдириш асосий вазифамиздир. Ана шу улуг мақсадларни амалга оширишда барчамиз, хусусан, реклама ижодкорлари ҳам масъулдирлар.

Абдували АБДУСАИДОВ,
Самарқанд Давлат университети
«Социолнгвистика»
лабораторияси мудири,
филология фанлари доктори,
профессор

Атоқли адибимиз, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пиримқул Қодиров 1928 йилда таваллуд топган. 1951 йилда Тошкент Давлат университети (ҳозирги Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети)ни тамомлаб, Москвадаги М.Горький номидаги Адабиёт институти аспирантурасига кирди.

УЛКАН АДИБ

Суратда: сеvimли адибимиз Пиримқул Қодиров рафиқаси София ая билан.

«Абдулла Қаҳҳорнинг урушдан кейинги ижоди» мавзусида номзодлик диссертациясини химоя қилди. 1954-1963 йилларда у Москвада собиқ иттифок Ёзувчилар уюшмаси қошида ўзбек адабиёти бўйича маслаҳатчи, 1963-1976 йилларда Ўзбекистон Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти катта илмий ходими лавозимида ишлади. 1990-2000 йилларда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати бўлиб, парламентнинг Фан, маданият ва таълим қўмитасида фаолият кўрсатган. Шу билан бир қаторда узоқ йиллар республикамизнинг турли газета-журналларида тахрир ҳайъати аъзоси сифатида ижод аҳли билан ҳамнафас бўлган.

Икки йил бурун устоз таваллудининг 80 йиллиги бутун мамлакатимиз миқёсида кенг нишонланган эди. Мухтарам Юртбошимиз Ислам Каримов шу муносабат билан Пиримқул Қодировга йўллаган табрик хати унинг қалбига умрбод муҳрланиб қолганди. «Истиқлол руҳи Сизнинг ижодингизга янги куч-қувват ва илҳом бергани сўнги йилларда ёзилган асарларингизда яққол намоён бўлиб турибди, – деган илҳомбахш сўзлар битилган ушбу табрик хатида. – Хусусан, шу улуг ва табарруқ ёшда ҳам ҳормай-толмай ижод қилиб, «Тил ва эл», «Амир Темур сиймоси» сингари пухта изланиш ва тадқиқотларга бой китоблар яратганингиз ёш адиблар учун ибрат намунаси бўлиб хизмат қилади».

Давлатимиз раҳбарининг ҳурмат ва эътиборидан нақадр мамнун бўлган улуг адиб унга жавобан дил сўзларини шундай ифода этганди: «Сиз қанчалик банд бўлишингизга қарамай менинг камтарона роман ва қиссаларимни ўқиб чиққанингиз, уларга заршунослик нигоҳи билан қараб, теран маъноли фикрлар билдирганингиз учун чин қалбимдан миннатдорлик билдираман, – деб ёзганди Пиримқул Қодиров. – Сизнинг «Юксак маънавият – енгилмас куч» номли янги китобингиз маънавий ҳаётимизда унутилмас воқеа бўлиб, бу асарда миллий маданиятимизнинг бой тарихи, бугунги ривож ва порлоқ истиқболни ёрқин тафаккур ёрдамида жуда теран таҳлил этилгандир. Адабиётимиз шу буюк маънавият ҳазинасининг марказий қисмидан ўрин олганлигини Сиз улуг адибимиз Чўлпоннинг «Адабиёт яхши, миллат ашайдир» деган сўзлари мисолида яққол кўрсатиб бергансиз. Мен эллик йилдан буён бу доно сўзларни дилимда такрорлаб баҳра оламан. Бугун адабиётимизга Сизнинг шунчалик катта гамхўрлик кўрсатаётганингиз бизни юксак ижодий камолотга ундайди. Бошқа адиблар қатори мен ҳам бутун умримни, бор куч ва қобилиятимни миллий маънавиятимиз ва унинг узвий қисми бўлган адабиётимизни юксалтиришга сарф этаман».

Ўтган асрнинг ўрталаридан то бугунгача ўтган давр ўзбек адабиётини атоқли адиб Пиримқул Қодиров ижодисиз тасаввур этиш қийин. Унинг «Студентлар» деган биринчи китоби 1950 йилда нашр этилганидаёқ Абдулла Қаҳҳор, Ойбек, Зулфия каби устозлари эътиборини қозонганди. Адабиёт ихлосмандлари қалбидан роппа-роса ярим аср илгари – 1958 йилда илк бора чоп этилган «Уч илдиз» романи ўрин олганди. Шундан сўнг, «Қора кўзлар» (1966), «Олмос камар» (1977), «Юлдузли тунлар» (1979), «Авлодлар дово» (1988), «Она лочин видоси» (2000) романлари ҳам китобхонларнинг маънавий мулкига айланган. Адибнинг «Қадрим», «Эрк», «Мерос», «Ботирлар ва бахиллар», «Яйра институтга кирмоқчи», «Акронинг саргузаштлари» каби қиссалари ҳам катта қизиқиш билан қутиб олинган. Бу асарлар турли даврларда бир неча бор нашр қилиниб, ўз мухлислари эътиборини қозонгани байани ҳақиқат.

Устоз асарларини қанчалик мароқ билан ўқисангиз, ўзларининг суҳбатидан ҳам шунча маънавий завқ оласиз. Меҳрга пайваста асарлари ила қалб-ингизни ром айлаган адиб меҳригисидан баҳраманд бўлишнинг ўзи катта бахт, дегингиз келади.

Юртимиз мустақиллиги миллатпарвар адибга туганмас илҳом бахш этганини унинг сўнги йилларда яратилган қатор романлари, истиқлолни дилдан тараннум этувчи ўнлаб мақолалари мисолида кўриш мумкин. 2001 йилда «Маънавият» нашриётида чоп этилган «Қалб кўзлари» тўпламинда ўрин олган бадиалар, ўйлар ва мақолаларида юрт истиқлоли қанчалик бебаҳо неъмат эканлиги, уни кўз қорачиғидек асраш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз бўлмоғи лозимлиги ҳақида қуюнчак билан сўз юритилган.

Шу табарруқ ёшда ҳам устоз қўлидан қалами тушмади. Қатор тарихий романлари билан адабиёт мухлисларининг қалбларини забт этган адиб «Амир Темур сиймоси» асарига буюк Соҳибқирон Амир Темур, «Юлдузли тунлар»да шоҳ ва шоир Мирзо Бобур, «Авлодлар дово»да бобурийлар сулоласи давомчилари Хумоюн ва Акбар, «Она лочин видоси»да Гавҳаршод бегим ҳамда суюкли ўғли Мирзо Улуғбекларнинг, шу билан бир қаторда уларга замондош бўлган қанчадан-қанча тарихий шахсларнинг ёрқин сиймоларини гоёя юксак бадиий маҳорат ила яратган бўлса, 2009 йилда «Ўзбекистон» нашриётида чоп этилган «Шоҳрух ва Гавҳаршод» романи «Она лочин видоси»нинг тўлдирилган ва табиийки, Соҳибқирон Амир Темурнинг ўзи каби улугвор ўғли Шоҳрух сиймоси билан бойитилган нашридир.

Темурий тарихида қирқ йилдан ортиқ тахтада ўтирган ва Соҳибқирон отасининг улугвор ишларини ўзига хос тарзда давом эттирган Шоҳрух Мирзо ҳақида жуда кўп маълумотлар тўпладим, – деганди Пиримқул Қодиров ўз мулоҳазаларини баён этар экан. – Мазкур манбаларни синчковлик билан ўрганганингиз сари бу буюк бобоқалонимизнинг ҳам қанчалик улугвор шахс, доно шоҳ мард ва танти инсон бўлганини англайверасиз. Тарихдан яхши маълумки, Соҳибқироннинг сўнги юриши, минг афсуски, унинг ҳаётига хотима қўйган. Узоқни кўра билган, кексалик боғларига қадам қўйган отасининг ахлоқини жуда яхши тушунган доғишманд ўғли Шоҳрух Мирзо отасининг бу юришига қарши бўлади...

Ўз ибораси билан айтганда «узоқ тарихни телескоп билан кўра олади» адиб буюк аждодлар ҳаётини ўз кўзи билан кузатгандек уларни бевтақдор бадиий лавҳаларига тасвирлар эдики, мутлола қилган ўқувчи кўз ўнгида ўша асар қаҳрамонларининг улугвор сиймолари гавдалангандек бўларди.

Ўзбек адабиёти ҳазинасига бараккали хисса қўшган устоз адиб Пиримқул Қодировнинг хизматлари юксак баҳоланиб, 1994 йилда «Шухрат» медали, 1998 йилда «Эл-юрт хурмати», 2006 йилда «Буюк хизматлари учун» ордени билан муқофотланган.

Хуллас, қатор тарихий асарлари билан миллионлаб мухлисларининг қалбларидан мангу ўрин эгаллаган улуг адиб номи тарих зарварларига зарҳал харфлар ила битилажак.

Абдуғафур РАСУЛОВ,
Тўлқин ЭШБЕК

● СОФЛИК — БОЙЛИК

ГРИПП — ЭХТИЁТКОРЛИККА УНДАЙДИ

Ҳар бир фаслда мавсумий касалликлар кишиларни безовта қилади. Жумладан, шамоллаш, грипп энг кўп тарқалган хасталик бўлиб, уни даволаш ва олдини олишда беэътиборликка йўл қўйиб бўлмайди.

Грипп – ўткир юқумли вирусли касаллик бўлиб, юқори нафас йўлларининг ўткир яллиғланиши ва организмнинг умумий захарланиши (интоксикация) билан кечади. Унинг манбаи одам организми бўлиб, 2-3 кунларда атрофдагиларга хавфли ҳисобланади. Юқиш турлари ҳаво ва ўзаро муомала вақтида содир бўлиб, қиш, куз ва баҳор ойларида ташқи муҳит ҳароратининг пасайиши, организмдаги витамин танқислиги каби омилларда кўринади. Касаллик эт увишиши, тана ҳароратининг кўтарилиши, бош оғриғи ва мушаклардаги оғриқлар билан бошланади. Бу ҳолат 2-7 кунгача давом этиб, вақтида зарур тиббий муолажа қилинмаса, зотилжам, менингит ва менингоэнцефалит каби оғир асоратларга олиб келиши мумкин.

Шу муносабат билан аҳоли ўртасида ўткир респиратор вирусли касалликлар ва грипп бўйича эпидемик барқарорликни таъминлаш, юртимиз худудига парранда ва чўчка гриппига ўхшаш хавфли вирусли касалликларнинг кириб келиши ҳамда тарқалишининг олдини олиш мақсадида Республика Давлат санитария-эпидемиология хизмати томонидан чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу борада олим ва етакчи мутахассислардан иборат гуруҳлар ташкил этилган ва барча ДСЭНМлари қошида шундай махсус гуруҳ фаолият кўрсатяпти.

– Бу гуруҳлар барча объектларда иш олиб бормоқда, – дейди марказ ходими Нуриддин Тожбоев. – Республиканинг ДСЭНМнинг вирусология лабораториялари грипп ва бошқа юқумли касалликларни ўз вақтида аниқлаш учун зарур реактивлар, тест системалар захираси билан етарлича таъминланган. Шифокорлар эса малакасини ошириш учун қайта ўқитилмоқда. Шунингдек, жойларда учрашув ва давра суҳбатлари ташкил этилмоқда ва мутахассислар мавсумий хасталикнинг олдини олиш ва даволаш борасида етарлича маълумот бермоқда.

● АНЖУМАН

Тошкент шаҳар прокуратурасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси томонидан «Халқаро терроризмга ва бошқа трансмиллий таҳдидларга қарши курашнинг долзарб масалалари» мавзусида анжуман ташкил этилди.

ГЛОБАЛЛАШУВ ВА МАЪНАВИЙ ТАҲДИД

Унда сенаторлар, тегишли вазириликлар, давлат қўмиталари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, жамоат бирлашмалари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди. Жаҳон иқтисодийётининг глобаллашуви савдо ва маданий алоқалар учун янги имкониятлар эшигини очди. Бундан трансмиллий жиноий ташкилотлар ҳам фойдаланишига ҳаракат қилмоқда. Бу ўз навбатида терроризм, диний экстремизм, одам савдоси ва гиёҳвандликнинг ноқонуний муомаласи қўламини ошишига олиб келди. Бундан ташқари жаҳон ҳамжамиятини жиғидий хавотирга солмоқда. Трансмиллий уюшган жиноятчилик демократия ва жамиятдаги барқарорликка зарар етказди.

БМТ мутахассисларининг маълумотига кўра, халқаро уюшган жиноий фаолиятдан олинган даромадлар йилига бир триллион ва ҳатто бир ярим триллион долларга

етмоқда. Халқаро терроризм, диний экстремизм, гиёҳвандлик воситаларининг фойдаланиши билан одам савдосига қарши курашнинг самардорлигини ошириш давлат органларининг тегишли идораларо ҳамкорлигини мустаҳкамлашга, халқаро ҳамкорликни фаол ривожлантиришга имконият яратди. Мамлакатимиз тегишли халқаро ҳужжатларга қўшилди. Жаҳон ҳамжамияти томонидан ҳозирги кунда Ўзбекистон трансмиллий таҳдидларга қарши жуда фаол ва изчил кураш олиб бораётган мамлакатлардан бири деб қаралмоқда.

Анжуман иштирокчилари мустақиллик йилларида халқаро терроризмга, гиёҳвандлик воситаларининг ноқонуний муомаласига ва одам савдосига қарши кураш соҳасидаги давлат стратегиясини амалга ошириш учун кенг қўламли қонунчилик, норматив-ҳуқуқий база шакллантири-

либ, ташкилий инфратузилма яратилганлигини таъкидлашди. Хусусан, қатор қонунлар ва халқаро терроризм, экстремизм, сепаратизм, наркобизнес ва одам савдоси хавфдорлигини олдини олиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишга бошқа қонун ҳужжатлари ана шу мақсадга эришиш учун йўналтирилгандир.

Анжуманда сўзга чиққанлар бундай ёвуз ниятли ташкилотларга қарши курашда ҳамкорлик қилиш масалаларида тегишли тузилмаларнинг умумий қучайратларини янада бирлаштириш, янгича ёндашувларни ишлаб чиқиш ва аниқ натижаларга эришишга йўналтирилган ҳаракатларни мувофиқлаштиришни қучайтириш зарурлиги тўғрисида фикр билдирдилар. Шунингдек, трансмиллий таҳдидларга қарши курашнинг норматив-ҳуқуқий базасини такомиллаштириш, экстремистик ва террорчилик ташкилотларини молиялаштириш йўлқаларини аниқлаш, уларни тугатиш масалаларига қаратилган саъй-ҳаракатларни янада такомиллаштириш зарурлиги таъкидланди.

Муҳокама якунлари бўйича тегишли жамоат бирлашмалари, шунингдек, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар томонидан жойларда ўтказилаётган комплекс чора-тадбирлар самардорлигини оширишга қаратилган аниқ тавсиялар ишлаб чиқилди ва қабул қилинди.

Инобат
ЭГАМҚУЛОВА

ЖАРАЁН**ТАЪЛИМ****ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР**

Мамлакатимизнинг энг сўлим гўшаларидан бири Бойсун туманида барча соҳалар каби таълим соҳасида ҳам бир қатор ибратли ишлар қилинмоқда. Бунинг асосида 5-сонли умумтаълим ўрта мактаби фаолиятида яққол кўриш мумкин. Бу масканда айни вақтда 645 нафар ўқувчи таҳсил оляпти.

Мактабда 58 нафар таълим олиб ўқувчи таълим соҳасида ҳам бир қатор ибратли ишлар қилинмоқда. Бунинг асосида 5-сонли умумтаълим ўрта мактаби фаолиятида яққол кўриш мумкин. Бу масканда айни вақтда 645 нафар ўқувчи таҳсил оляпти.

Хусан Раҳмоновнинг вилоят босқичида биринчи, республика босқичида эса фахрли ўринни эгаллаб қайтгани кўпчиликини хурсанд қилди.

– Ёшларимиз онгиди миллий ғоя, миллий ифтихор деган тушунчаларни сингдириш бу бизнинг асосий вазифамиз. Шу маънода кўплаб тадбирларимиз ота-оналар, жамоатчилик, маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари, корхона ва ташкилотлар вакиллари билан ҳамкорликда ўтказиб келинмоқда. Жумладан, “Ёшлар келажакимиз таянчи”, “Конституция бахтимиз пайдевори”, “Президент асарлари билимдони” мавзусидаги тадбирлар фикримизнинг исботидир, – дейди мактаб ўқитувчиси Нормат Шарилов.

Айниқса, мактабда амалга оширилган ободонлаштириш ишлари алоҳида эътиборга молик. Мактаб дарвозасидан киришнингиз билан бахри дилингиз очилади. Минглаб мевали ва манзарали дарактлар кишига ҳаловат бағишлайди. Жамоа аҳил ва иноқ.

– Қаерда ташаббускорлик, меҳнатга интилиш бўлса, ўша ерда, албатта, иш самара беради. Ўқитувчиларимизнинг аҳиллиги тўғрисида мактабимиз

ийил сайин ютуқларга эришиб келяпти. Бундан ташқари, турли хил байрамлар, улуғ саналарни нишонлаш мактабимизда анъана тусини олган. Ўқитувчиларимизга байрам дастурхони ташкил қилиш, уларга совга-саломлар улашиш маъмурият ва касоба уюшмаси кўмитасининг асосий иш мезонига айланган.

Муҳтарам Президентимиз Ислому Каримов ташаббуслари билан ёшларимизга бир қанча шарт-шароит ва қулайликлар яратилмоқда. Биз ўқитувчилар шунга жавобан ёшларимизни ҳозирги давр талабларидан келиб чиққан ҳолда тарбиялаш, қолаверса, уларга илм-фан сирларини чуқурроқ ўргатишни асосий мақсад ва вазифамиз деб биламиз, – дейди 5-сонли умумтаълим ўрта мактабининг директори Сами Шукуров.

Дарҳақиқат, халқимиз “Интиланганга толе ёр” деб бежиз айтмаган. Бас, шундай экан, биз мактабдаги барча эзгу ишларни аҳил жамоанинг бир мақсади сари интилишининг натижаси деб билдик.

Алишер РАҲМОНОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

ОГОҲЛИК

Эрта тондан кишилар иш ва ўқишга ошиқади. Йўллар эса ҳар қачонгидан тирбанд. Автоуловлар светофор бўлмаса тўхтамай демайди. Шундай вақтда шошиб турган кишига бир дақиқа кутуш ҳам ойга татийди.

Бугун бир-бирдан кенг ва равон пойтахт кўчаларида турфа русумдаги автомобиллар, барча қулайликларга эга замонавий кўринишдаги жамоат транспортлари эл хизматида. Йўллардаги хавфсизликни таъминлаш эса тегишли ташкилот мутасаддилари билан бирга ўзимизга ҳам боғлиқлиги содир бўлаётган нохуш манзараларда намойён бўлмоқда. Яъни баъзан дуч келган жойда тўхтаб, йўл ҳақини бемалол ким биландир келишиб турган айрим қирақаш ҳайдовчиларнинг ўзини тутиши йўл ҳаракатида кўпчиликка ноқулайлик туғдиради. Ун, ун беш метрли жамоат транспортлари ўзини ва бошқа транспортларни эҳтиётлаб, таъбир жоиз бўлса хурматлаб ҳаракатланаётганда ўзидан бошқани ўйламайдиган такси ҳайдовчиларнинг истагани ерида тўхтаб кетавериши асаббўзарликдан ташқари, қанча кишининг ҳаётига хавф туғдириши, кимнингдир тўсатдан жабр кўришига сабаб бўлиши ҳам мумкин.

Айниқса, олдимизда қорқировли кўчалар турганда, сирпанчик йўлда машина туғул одам ҳам эҳтиёткорлик билан одим ташлайди. Бундай паллада беқат ва бошқа тўхташ жойларидан туриб олган таксилар автобусларнинг бурилиш ва юриши учун халатли беради.

– Яқинда шошиб йўловчи машиналардан бирига ўтирдим, дейди Дилфуза исмили танишаёл.

ЙЎЛДА ҲУШЁРЛИК**ТИНЧЛИК ВА БАХТИЁРЛИК КАФОЛАТИ**

– Йўл бошида турган яна бир “мижоз”ни кўлдан чиқармаслик, орқадаги машинадан олдин етиб бориш учун такси ҳайдовчиси вақтинчалик ўтиш таъқиқланган темир йўлдан физилланганча юриб кетди. Унинг бундай ҳаракатидан кўриб юрагим чиқаёзди. Жаҳлим чиқиб гапирсам, “Нима қилибди, барибир поезд келгунча ўтиб кетдик-ку?” дейди хотиржам. Энди айтингчи, худо кўрсатмасин фалокат бўлганда нима бўларди. Машина ҳам транспорт. Кунда бўлмаса кунда бузилиши мумкин. Афсуски, ҳозир юрагини қўлтиқлаб, ошиқиб юрадиган ҳайдовчилар кўп. Уларга инсон ҳаётидан кўра, кўпроқ пул топиш муҳим.

Таъкидлаш жоиз, бугун пойтахтимиз кўчаларида йўловчи ва транспортларнинг эркин ҳаракатлини учун барча шарт-шароитлар яратилган. Ҳар қадамга қўйилган йўл белгилари кишини янада ҳушёр ва сергак бўлишга ундайди. Йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, қондабузарларга нисбатан чора қўллаш ишлари ҳар қачонгидан кўра “Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги”да янада кучайтирилади.

– Ойлик юзасидан давлат йўл

ҳаракати хавфсизлиги хизмати ходимлари томонидан йўллардаги ҳолатни назорат қилиш, аҳоли ўртасида профилактика тадбирларини янада кучайтириш борасида бир қанча ишлар қилинмоқда, – дейди Республика ИИБ йўл ҳаракати хавфсизлиги бош бошқармаси матбуот хизмати бошлиғи, подполковник Анвар Сулаймонжоев. – Йўлдаги автомобиллар ҳаракатини назоратга олиш учун тўхташ жойлари, бекатларга сариқ чизиқлар чизилди. Бу шунга жамоат транспортидан ташқари автоуловларнинг тўхташи ман этилган. Бу қондага амал қилмай, таъқиқланган ерда тўхтаган машинага ҳайдовчиларига нисбатан қонуний жазо чоралари кўрилади, қондабузарлик ошириш мақсадида, маҳалла-корхоналар ва кишилар гавжум масканларда давра суҳбатлари, учрашув ва жонли мулоқотлар уюштирилмоқда. Тадбирларда хусусий автотранспорт корхоналарига огоҳлиқ ва ҳушёрликни ошириш ҳамда ҳайдовчиларнинг ҳаракат хавфсизлиги ойлиғида фаол иштирок этиши

ни таъминлаш юзасидан зарур тавсиялар берилмоқда. Жамоат жойларига йўл қондаларини тарғиб қилувчи широрлар ўрнатилмоқда. Таълим юртларида болаларни киши таътил кунларини беҳавотир ўтказиш ва юртдошларимизнинг қўндалик юмуш ва фаолиятини тинч, осуда ўтказиш учун барча зарурий вазифалар бажарилмоқда.

Дарҳақиқат, ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Аммо йўл-йўлақай турли автохалқатларга дуч келганингизда, воқеа сабабидан кўра, оқибати нима бўлганлигини кўриб ачинасан киши. Бизга кичкина бўлиб туюлган қондалар кейинчалик катта хатоликларга, ҳалокатларга олиб келишини кеч англагандан ёмони йўқ, аслида. Кўзи йўлда-ю, ҳаёли телефондаги суҳбатда бўлган ҳайдовчиларнинг эътиборсизлиги эса қанча кишининг саломатлиги ва хотиржамлигига раҳна солишини аксарияти йўл ҳам кўрмайди. Шундай ҳолларда йўл қондаси чиндан-да умр фойдаси эканлигига яна бир бор амин бўласан киши.

Наргиза АСАДОВА
“Туркистон-пресс”

РАҒБАТ**ИҚТИДОРЛИ ЁШЛАР ТАҚДИРЛАНДИ**

Наманганда Баркамол авлод йилида спорт ва санъат соҳасида катта муваффақиятларга эришган бир гуруҳ ёшларни тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Бугунги кунда Наманган вилоятида 35 стадион, 669 спорт зали, 17 сузиш ҳавзаси, 554 баскетбол, 921 волейбол, 363 қўл тўпи, 397 футбол, 339 кичик футбол майдонлари, 109 теннис корти, битта велотрек, иккита ипподромда 525 миң нафардан зиёд ёшлар спорт билан мунтазам шуғулланмоқда. Шунингдек, вилоятдаги 46 болалар ва ўсмирлар спорт мактабида 31 миң 697 ўқувчи спортнинг қирққа яқин тури бўйича маҳорат сирларини ўрганмоқда.

Баркамол авлод йилида халқаро андозалар талабига жавоб берадиган мазкур спорт иншоотлари кизлар бўйича аёллар ва ёшлар ўртасида ИТФ тоифасидаги халқаро турнирлар, волейбол бўйича мамлакат биринчилиги, чим устида хоккей бўйича қизлар ўртасида Ўзбекистон чемпионати ва бошқа кўплаб нуфузли мусобақалар ўтказилди.

Вилоят спортчилари Навоий шаҳрида 1992-1993 йилларда туғилган ёшлар ўртасида бокс бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида иккита олтин ва битта кумуш, Тошкент шаҳрида энгил атлетика бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида ўнча олтин, 11 кумуш, 15 бронза медални қўлга киритди. Улар халқаро мусобақаларда ҳам мамлакатимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб келмоқдалар. Сингапурда қизлар ўртасида сув полоси бўйича ўтказилган Осиё кубоги мусобақасида вилоят жамоаси 1-ўринни қўлга киритди. Латвияда ўтказилган стол тенниси бўйича халқаро турнирда вилоят вакиллари – Музайям Мухаммадқонова иккинчи, Тоҳир Салимов учинчи ўринни эгаллади. Техронда бокс бўйича ўтказилган Осиё чемпионатида Ўзбекистон миллий терма жамоаси сафида иштирок этган Аҳмаджон Мамажанов олтин медалга сазовор бўлди.

Наманганлик спортчилар эришаётган бундай ютуқлар Президентимиз Ислому Каримов раҳнамолигида спортни оммалаштириш учун яратилган шарт-шароитлар, мазкур соҳа ривожига кўрсатилган эътибор ва ғамхўрлик самарасидир.

Тадбирда истеъдодли ёш санъаткорлар ҳам муносиб рағбатландирилди. “Нихол” кўрик-танловининг ғолиби Малика Эгамбердиева, Наманган санъат коллежининг хор жамоаси, Косонсой дорбондари, Наманган шаҳридаги “Табассум” болалар рақс жамоаси, “Янги авлод” болалар фестивалининг ғолиблари шулар жумласидандир.

Ёш санъаткорлар иштирокидаги концерт дастури тадбирга кўтаринки руҳ бахш этди.

А.САТТОРОВ

ФАОЛИЯТ

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси халқимизнинг иродаси, руҳияти, ижтимоий онги ва маданиятини тўла акс эттирган бўлиб, уларнинг муносиб равишда турмуш кечирishi, ҳуқуқлари ва эркинликларини кафолатловчи, миллий қадриятларимизни тиклаш имконини берувчи, ёш авлодининг маънави камол топишига ҳуқуқий жиҳатдан кафолат берувчи муҳим ҳужжатдир.

МАДАНИЙ МЕРОС**ЁШЛАР НИГОҲИДА**

Шу боис, мактабимизда 8 декабрда “Конституция – ҳаётимиз қомуси” мавзусида кўргазма ташкил этилиб, унга Алишер Навоий номли маҳалла фуқаролар йиғини фаоллари, Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Жиззах шаҳар кенгаши вакиллари ва ота-оналар тақдир этилди. Унда, айниқса, таърибли педагоглардан, ЎЗМТДП аъзолари Мархабо Алиева, Шахло Аширматова, мактаб ўқувчилари Фариди Шеркулова ва Парвоз Орзиқуловларнинг чиқишлари тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди. Жамоаси педагоглари ва ўқувчилари байрамга атаб мактаб ҳаётини акс эттирувчи фотоальбом, стенд, буклет ва турли кўргазмали қуроллар тайёрлашди.

Ўқувчилар томонидан чизилган расмлар кўрик-танлови ўтказилди. Юқори синфлар ўртасида “Конституция – ҳаётимизнинг асосий Қонуни”, “Конституция – бахтимиз пайдевори” каби мавзуларда ишчи, баён ва диктант танловлари яқунлиб, ғолиблар мактаб маъмуриятининг эсдалик совгалари билан тақдирланди.

Мактабимизнинг юқори синф ўқувчилари ҳар йили “Сиз Конституция қонунларини биласизми?”, “Президент асарларини ўрганамиз?”, “Қувноқлар ва зукколар” каби вилоят ва республика кўрик-танловларида фаол иштирок этиб келишмоқда. Биргина ўтган 2009-2010 ўқув йилида ўқувчи Зухра Ҳамдамова “Конституция – бахтимиз пайдевори” расмлар танловининг республика босқичида иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Юқори синф ўқувчилари “Қувноқлар ва зукколар”, “Ўйла, изла, топ” кўрик-танловларининг вилоят ва шаҳар босқичларида ҳам фаол иштирок этиши

ди. Бунда Бахтинисо Оқбўтаева, Малика Сувоқилова, Фариди Шеркулова каби ўқувчи-қизлар тенгдошларига намуна бўлдилар.

Мактабимиз кутубхонаси бой китоб фондига эга. Бу ерда муҳим кўнлар ва шонли саналарга атаб эрталик, адабий ўқувчи кун ва шу каби қизиқарли тадбирлар ўтказилмоқда. Яқинда Президентимиз Ислому Каримовнинг “Юксак маънавият – энгилмас куч” асарига асосда китобхонлар конференцияси ўтказилди. Бахс-мунозаралар асосида ташкил этилган бу тадбир ўқувчиларда бой таассурот қолдирди. Улар ўзларини қизиқтирган саволларга кутубхона мудираси Хулқар Муродовдан доимо тўла-тўқис жавоб олишади. У 2005 йили республикада “Йил кутубхона мудираси ғолиби” танловига иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлган. Мактаб кутубхонасидаги ҳар хил стенд, витрина ва кўргазмалар киши эътиборини тортмай қолмайди. Масалан, “Китоб – билим булоғи”, “Мамлакатимизнинг ўтмиши ва бугуни”, “Ўзбекистон XXI аср остонасида”, “Миллий қадриятларимизни эъзозлаймиз” каби стендлар кўзга кўринарли қилиб жойланган.

Умуминсоний қадриятларнинг ажралмас қисми бўлган миллий маданиятимиз ўтмиш, бугунги кун ва келажакнинг узвий бирлигидан иборатдир. Шундай экан, маънавий меросни тўла ўрганиш ва ривожлантириш келажак авлодларимизнинг муқаддас бурчи бўлмоғини ўқувчилар онгига сингдириб бормоқдамиз.

Дилфуза ХУЖАМОВА,
Жиззах шаҳридаги 22-умумтаълим мактабининг маънавий ва маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари

ҚИҲИР ИШНИНГ ҚИЙИГИ...

Анджондан йўлга чиққан “Исузу” юк машинаси Тошкент халқа автомобиллар йўлига келганда тўхтатилди. Бу пайтда Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан махсус рейд уюштирилган эди.

Шубҳа ўринли чиқди

Ҳайдовчи А.Маматов (исм-шарифлар ўзгартирилган) асли Анджон туманининг Хардум қишлоқ фуқаролар йиғинидан. Текширувчилар билан бўлган суҳбатда ўзини анча йўқотиб қўйган ҳайдовчи нимадандир хавотирланаётгани сезилиб турарди. Шубҳа ўринли экани тек-

ширув давомида маълум бўлди. Мазкур юк автомобилда ҳеч қандай ҳужжатлари бўлмаган, хорижда ишлаб чиқарилган 47 турдаги жами 7599 дона, тахминий нархи 79.140.600 сўмлик рўзгор буюмлари ва маиший техника воситалари борлиги аниқланди.

Кўза кунда синади

Шу йилнинг 3 март куни пойтахтимизнинг Бунёдкор кўчасида ўтказилган тезкор рейдда фуқаро Мақсуд Ҳакимов жиноят устида кўпди. Унинг ёнидан чиққан кўп миқдордаги ҳеч қандай ҳужжатлари йўқ сigaret маҳсулотлари сотиш учун олиб кетилаётгани аниқланди.

Суриштирув ишида Мақсуд сigaret маҳсулотларини Бунёдкор кўчасида жойлашган ўзига тегишли омордан олганини ва бу маҳсулотларини сотиш ниятида олиб кетаётганини тан олди. Шундан сўнг омор ҳолислар иштирокида кўздан кечирилди ва бу ерда хорижда

ишлаб чиқарилган Ўзбекистон акциз маркаси елимланган 26 турдаги, жами 8.322.000 сўмлик тамаки маҳсулотлари борлиги аниқланди. Ўз нафсини ўйлаб, давлатга солиқ тўлашдан бош торган бундай “тадбиркорлар” узоққа боролмаслигига М.Ҳакимов мисолида яна бир бор амин бўлди. У Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жазога тортилди.

БОШ ПРОКУРАТУРА ҲУЗУРИДАГИ СВОЖДЛКК ДЕПАРТАМЕНТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ

“Мақсуд (мақоладаги исм-шарифлар ўзгартирилган) тадбиркорларнинг зўри. У қилолмайдиған ишнинг ўзи йўқ. Сувдан қуруқ чиқадиганлар тоифасидан. Қаерга борса, бир нималик бўлиб қайтади...”

Мақсуд Ҳакимовни таниган билганлар у ҳақда шундай фикрда юришарди. “Кўза кунда синади” деганларидек, Мақсуднинг ноқонуний савдо ишлари кун келиб поёнига етди. Бунга Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимларининг тезкор тадбири сабабчи бўлди.

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ

НИГОХ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бугун АКШ, Британия, Япония, Арабистон, Хитой, Германияга бориб келиш кўпчилигимизга Карши, Фаргона, Жиззах, Самарқандга бориб келишдек бўлиб қолмадими?

Совет даврида "Ўзбекдан жаҳон, Осиё чемпиони чиқадими", десангиз, умидларни ўлдирувчи захаранда луқманни эшитардингиз. Бугун ҳар бир вилоятда жаҳон, Осиё чемпионлари бор.

Ўзбекистон болалари боболаридан ўзиб кетишди. Тил билмишда ҳам, билимда ҳам, спорт-

ни кўрасиз:

→ 20 йилда Ўзбекистонликларнинг ўртача умри 6 ёшга узайди. Бу — "Умринг узок бўлсин" деган дуонинг ижобати эмасми? Сизнинг умрингизга бир киши 6 йил қўшиб берса, миннатдорлигингизни қандай изхор қиласиз? Бутун бошли бир миллатнинг ўртача умри 6 йилга узайса-чи?

→ Юрт тинчлиги кўз қорачиғидай, Ватанга содиқ ва қудратли армиямиз ҳимоясида. Бу — "Тинчлик, хотиржамликни берсин" деган дуонинг ижобати эмасми?

→ Оналар ўлими 2 баравардан кўпроқ, болалар ўлими 3 баравар камайди. "Сихат-саломатликни берсин", деган дуо ижобати эмасми бу?

лан бир жону бир тан бўлиб, ўзининг қандай бунёдкор ишларга қодир эканлигини кўрмакдасиз.

"МИНГ КЎЗЛИ ДЕВОР"

Маърузада қонун ижодкорлигига оид ўнлаб ташаббуслар кўтарилди. Улардан бири - давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари томонидан қонун ҳужжатларининг ижро этилиши устидан жамият, фуқаролик институтлари назоратини амалга оширишнинг тизимли ва самарали ҳуқуқий механизмини яратишга қаратилган "Ўзбекистон Республикасида жамоатчилик назорати тўғрисида"ги Қонунни қабул қилиш ташаббу-

цепция мазмун-моҳиятини яхши билишига эришиш; қонунлар муҳокамаси ва ижодкорлигида ўз фикр, таклифлари билан фаол иштирок этиш; қонунлар мазмунини билиш; қонун ҳужжатларининг бекаму кўст ижросини таъминлаш бўйича фуқаролик назоратини амалга ошириш; бунинг учун эса ҳуқуқий маданиятнинг юқори даражасига кўтарилишига эришиш керак бўлади.

"КУЧ БИЛИМ ВА ТАФАККУРДА"

Президентимиз айтган ушбу ҳикмат универсал моҳиятга эга. Бу тамойил интеллектуал салоҳият, фан, таълим ва бошқа соҳалар қатори фуқаролик жамиятини ривожлантиришга ҳам куч ва суръат беради. Чунки одам ўзи билмаган, кўрмаган, тушулмаган нарсаси ҳақида муносабат, фикр билдира олмайди. Одам ўз хулқини, хатти-ҳаракатларини бугунгача билиб олган билимларидан келиб чиқиб тузади. Фуқаролик жамиятида ҳам. Шундай экан, ёшларнинг энг аввало ушбу Концепция

(Давоми. Боши 1-бетда)

- Мактаб талаб даражасида моддий-ўқув базага эга бўлиб, курсантларга машғулотлар тажрибали офицер ва йўриқчилар томонидан олиб борилади. Янги ўқув йили бошланиши арафасида ҳам бир қатор тайёргарлик ишларининг амалга оширилганлиги фаолиятимизни янада кенгроқ ташкил этишга, машғулотлар сифатини оширишга хизмат қилмоқда. Шу пайтгача мактабимизни битириб, хизмат жойига мукамал билим билан қайтган курсантларимизнинг ютуғини эшитиб, кўриб биз ўз ишимиздан мамнун бўламиз, қалбларимиз қувонч ва фахрга тўлади, - дейди мактаб бошлиғи офицер Неймат Халилов.

Дарҳақиқат, мактабда сўнги йилларда қатор ижобий ўзгаришлар амалга оширилганига ўзимиз ҳам бевосита гувоҳ бўлдик. Айни дамда мактабда навбатдаги ва режали таъмирлаш ишлари кенг миқёсда олиб борилаётган. Таъмирлаш жараёнида ўқув хоналари, ётоқхона, маиший хизмат кўрсатиш хоналари янада шинам ва кўркам бўлмоқда.

- Мактабимизда курсантлар тўққиз ой давомида турли мутахассисликлар бўйича пухта сабоқ олишади, - дейди мактаб бошлиғининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, офицер Бахтиёр Валиев. - Ҳарбий билимлар билан бирга курсантларимиз юртимизда ва жаҳон миқёсида кечаётган янгиликлар ва ўзгаришлар, мамлакатимизда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ва ислохотлар тўғрисида кўплаб маълумотларга эга бўлишади. Бунинг учун мактабимизда замонавий ахборот ресурслари тизими фаолияти йўлга қўйилган.

МАШГУЛОТЛАРДА МАҲОРАТ ОШМОҚДА

Ҳозирги кунда мазкур ўқув масканида курсантларга бир қатор мутахассисликлардан таълимнинг янги асослари бўйича сабоқлар бериб келинмоқда. Бу ерда гуруҳ командирининг ўринбосарлари, пулемёт, гранатомёт секцияси командири, мерган мутахассислари, жанговар машина ҳайдовчилари, ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари кичик мутахассисликлари, автомобилчилар каби мутахассисликлар

СЕРЖАНТЛАР

ИСТИҚЛОЛИМИЗ ҚАЛҚОНЛАРИ

бўйича кичик командирлар тайёрланади.

Барча мутахассисликлар бўйича машғулотлар олиб боришга мўлжалланган ўқув хоналари бўлиб, улар кўргазмали ўқув қуроллар ва зарур воситалар, макетлар билан жиҳозланган. Бу эса машғулотларнинг сифатли ва юсак савияда олиб брилишига хизмат қилмоқда.

Алоқа тайёргарлиги хонасида бўлар эканми, у ерда курсантларга алоқа воситасини ишга тайёрлаш, унинг техник ва тактик тавсифлари, антенналар ва уларни тўғри ёйиш каби машғулотлар кўргазмали қуроллар ҳамда радиостанциялар ёрдамида олиб борилаётганига гувоҳ бўлдик.

- Мен мотоўқчилар қисмида хизмат қиламан, - дейди курсант Иштиёр Ғофоров. - Сержантлар тайёрлаш мактабида ўқиб, пухта билим олаётганимдан мамнунман. Бойси, бу ерда ўз соҳамдан ташқари яна бир қатор мутахассисликлар бўйича ҳам мукамал билим бериляпти.

Отиш тайёргарлиги машғулоти олиб бораётган офицер Рустам Тўйчибоев курсантларнинг қизиқиш ва интилишларини анча юқори эканлигини таъкидлаётди. Отиш тайёргарлиги бўйича зарур билимлар етказилар экан, машғулот раҳбари ҳар бир курсантнинг ўзлаштириш даражасини инобатга олади. Шунингдек, курсантлар оммавий қиргин қуролларидан химояланиш, ҳарбий топография, тактика, муҳандислик, артиллерия тайёргарлиги каби машғулотлар билан бир қаторда чет тиллари, тарих, ҳарбий педагогика ва психология, демократик жамият қуриш асослари сингари фанлардан ҳам

пухта сабоқ олишмоқда.

КИТОБГА МЕҲР ҚЎЙИБ

Ҳарбий хизматчининг маънавий баркамол бўлиб шаклланиши учун кутубхоналарнинг ҳам ўз ўрни бор. Мактабда курсантларнинг ҳарбий соҳага доир китоблардан фойдаланишлари учун алоҳида кутубхона мавжуд бўлиб, бу ерда бир қатор соҳаларга доир адабиётлар сақланади. Отиш, тактика, тиббиёт, саф, жисмоний тайёргарлик, муҳандислик, ҳарбий топография, алоқа, ҳарбий техникалар ва уларнинг тузилишига оид кўплаб китоблардан курсантлар унумли фойдаланиб, мутахассисликлари бўйича билимларини янада бойитишмоқда. Шунингдек, бадиий ва илмий китоблар ҳамда республикамизда нашр этилаётган газета ва журналлардан иборат кутубхона ҳам улар ихтиёрида.

- Кутубхонамиз китобларга жуда ҳам бой, - дейди кутубхона мудири Нарғиза Ашурова. - Бу ерда курсантлар учун зарур бўлган барча адабиётлар мавжуд. Жумладан, тарих, адабиёт, ҳуқуқшунослик фанларига тегишли дарсликлар ҳам бор. Курсантлар билан турли байрам ва саналарга бағишлаб тадбирлар, бадиий кечалар, танловлар ўтказиб борамиз. Улар орасида китобга, адабиётга меҳр қўйганлари кўпчилигини ташкил қилади. Айниқса, ўзи ҳам ижод қилиб турадиганлари талайгина. Билим масканида курсантлар ўртасида "Энг яхши китобхона", "Ўзбегим ўғлонлари", "Заковат", "Шеърли кечаси" каби танловлар ўтказиш аънамага айлиниб улгурган.

Курсантларнинг профессионал бўлиб шаклланишларида тажрибали офицерлар - Убайдулло Амиров, Мақсуд Исоқов, Бахтиёр Умиров, Исмоил Камбаров, Алишер Абдулломолов, Фаррух Қодиров, Ортинбой Рўзиметов, Фуқрат Раҳматуллаев, йўриқчилар - Асрор Салимов, Турғун Жозилов, Жасур Рашидов кабиларнинг хизматлари таъкидлаш лозим.

Ишончимиз комилки, билим маскани Куролли Кучларимиз сафларига етуқ, профессионал кичик командирларни тайёрлаб бериш йўлида хали кўплаб самарали ишларни амалга оширади.

Ахбор ОЧИЛОВ

Бугун 19 ёшли ўзбек йигит-қизи камолот тезлигида 40-50 ёшлиларни шоширади. Шиддатда янада тез. Бу шиддат Буюк келажакнинг даракчиси. Ўзбекистон буюк келажакка тез ва соз етишимизнинг кафолати. Демак Ватанимиз равақда янада шитоб билан ривожлана боради.

Шундай бўлганимиз тарихда? Йўқ! Чунки Президентимиз унинг йўлидаги тўсиқларни олиб ташламоқда. Ўзбекистон - овоз ва обод Ватан бўлсин, деб.

ДЕМОКРАТИК ТАРАҚҚИЁТНИНГ ДАСТУРИЛАМАЛИ

да ҳам, санъатда ҳам, техникада ҳам, тез ва соз фикрлаш, ишлашда ҳам. Боболар 1991 йилда туғилган набираларига тан беришаётди.

Бугун 19 ёшли ўзбек йигит-қизи камолот тезлигида 40-50 ёшлиларни шоширади. Шиддатда янада тез. Бу шиддат Буюк келажакнинг даракчиси. Ўзбекистон буюк келажакка тез ва соз етишимизнинг кафолати. Демак Ватанимиз равақда янада шитоб билан ривожлана боради.

Шундай бўлганимиз тарихда? Йўқ! Чунки Президентимиз унинг йўлидаги тўсиқларни олиб ташламоқда. Ўзбекистон - овоз ва обод Ватан бўлсин, деб.

Бугун кимлигини англаган ўзбек ўзининг кеча ким бўлганидан ўкинди. Кеча "Пеповий-юртининг бир гулбоғи..." деб куйлаган кўшиқларидан уялди. Бугун "Серкўёш хур ўлкам..." деб куйлашининг қадри ва кимлигини англади. Бахтидан завқланди. Қанотланди. Бу қанотни бизга мустақиллик, тараққиётнинг миллий, замонавий "Ўзбек модели" берди.

2010 ЙИЛ 12 НОЯБРЬ

Бу кун Ўзбекистон учун тарихий кун бўлиб қолади. Шу кунги кўп миллатли халқимиз ўзгача ифтихор туйди. Президентимизнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси" деб номланган маърузаси миллатимизга Буюк ислохот кўламини, салмоқини кўрсатди. Миллатимиз ўзининг кеча - ҳўрланган, бугун - азизланган ва эртага - янада юксаладиган қадрини кўрди. Қарийб 20 йилда турмушимиз, мамлакатимиз қандай ўзгариб борагани, қандай натижаларга эришганимиз, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига асосланган очик демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлида қандай суръатлар билан ривожланаётганимизни, жаҳон ҳамжамиятида Ўзбекистон деган давлатнинг тобора ошаётган хурмати-ни ҳис қилди.

Бобо-момоларимиз кўл очиб, фарзандларини "Умринг узок бўлсин, болам. Тинчлик, хотиржамликни берсин. Сихат-саломатликни берсин. Ишининг барорини берсин. Юзинг ёруғ, тилинг узун бўлсин", деб дуо қилади. Асрлар давомида бу дуоларнинг ижобати орзу бўлиб келди. Фақат мустақиллик туфайли асрий дуолар ижобат топмоқда. Бу зинҳор баланд-парвоз гап эмас. Эътибор беринг, бунинг ўнлаб далилларини

→ 2008-2010 йилларда бугун жаҳон молиявий иқтисодий касалликдан ингради. Ўзбекистонда эса ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари оша борди: 2008 йилда 9 фоизга, 2009 йилда 8,1 фоизга, 2010 йилда бу кўрсаткич 8,5 фоизга, 2011 йилда эса 8,3 фоизга ошиши "Ишинг бароридан келсин" деган дуонинг ижобати эмасми?

→ Дадил қадамларимизни дунё ҳамжамияти тан олаётгани - "Юзинг ёруғ, тилинг узун бўлсин", деган дуо ижобати эмасми? Ҳурматли газетхон. Бу савол ва жавобларни сиз ҳам истаганча давом эттира olasiz. Одам орзусига эришган, кечадан орзуларни одатий ҳолга айланиб қоларкан. Аслида бахт дегани балки шудир.

Йўлаб қарасак, ўтган қарийб

си бўлди. Бу - мамлакатда "кучли жамият"нинг яна бир муҳим қонуний асоси яратилди, дегани. Жаҳоннинг юксак ривожланган давлатлари ҳам буни тараққиёт шартларидан бири билди, равнақ топдилар.

Япония мисолида бунинг ёрқин намуналарини кўрса бўлади. Японлар ўз жамиятини ҳазил аралаш "минг кўзли девор" деб аташар экан. Яъни фуқаролар қонунда белгиланган моддалар ижроси меъёрини, тартибини билади. Уларнинг ижросини кузатиб боради. Қонуний тартиблар бирор-бир жойда, бирор киши томонидан бузилса, шу заҳоти бевосита ёки билвосита муносабат билдириб боришаркан. Бундан қонунлар ижросининг сифати ошиб, ҳар бир фуқаро уяр экан.

Концепцияга кўра жамоатчи-

мазмун-моҳияти, аҳамиятини англашига эришиш - демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг асосий маънавий-маърифий шартли эканлиги маълум бўлади.

Чунки демократик жамият ва фуқаролик жамияти аҳоли, ёшларнинг биз кураётган жамият ҳақидаги билимларига, ҳуқуқий маданиятига таянади. Ҳуқуқий маданият соҳиблари ўз ҳуқуқ ва бурчларини яхши билишади. Фаол фуқаролик позициясига эга бўлади. Лоқайдлик, боқимандалик уларга бегона бўлади. Ёшларимизда ана шундай юксак маънавий-ҳуқуқий маданиятни шакллантиришда ҳам Президентимиз айтган "Куч - билим ва тафаккурда" ҳикмати нажот беради. Зеро «...чинакам инсоний фазилатларга эга бўлган ёки

Йўлаб қарасак, ўтган қарийб 20 йил давомида бир қўлимиз бунёдкор меҳнатда, иккинчиси мустақиллик ҳимоясида бўлибди. Агар ёвуз кучлар бизни яратувчилик меҳнатидан чалғитмаганида, ютуқларимиз бундан-да юксак бўлар эди. Кеча - орзу, бугун эса одатий ҳол бўлиб қолган марралар бундан қарийб 20 йил олдин биз танлаган йўлнинг ҳақлигини тасдиқлади. Агар мана шундай шитоб билан юксалишни истасак, бу йўлдан ҳеч оғишмай, қатъият билан боришимиз зарурлигига даъват қилмоқда. Булар миллий мафкурамизнинг бош мақсади - Овоз ва обод Ватан, эркин ва фаровон турмуш барпо этишдек бош гоямизнинг рўёбга чиқаётганини кўрсатмоқда

20 йил давомида бир қўлимиз бунёдкор меҳнатда, иккинчиси мустақиллик ҳимоясида бўлибди. Агар ёвуз кучлар бизни яратувчилик меҳнатидан чалғитмаганида, ютуқларимиз бундан-да юксак бўлар эди. Кеча - орзу, бугун эса одатий ҳол бўлиб қолган марралар бундан қарийб 20 йил олдин биз танлаган йўлнинг ҳақлигини тасдиқлади. Агар мана шундай шитоб билан юксалишни истасак, бу йўлдан ҳеч оғишмай, қатъият билан боришимиз зарурлигига даъват қилмоқда. Булар миллий мафкурамизнинг бош мақсади - Овоз ва обод Ватан, эркин ва фаровон турмуш барпо этишдек бош гоямизнинг рўёбга чиқаётганини кўрсатмоқда.

Маърузада одамларимизнинг ўзгариши, уларнинг сиёсий ва фуқаролик фаоллиги ошаётгани, онгу тафаккури юксалиши, ён-атрофда бўлаётган барча воқеа-ҳодисаларга дахлдорлик туйғуси, эртанги кунга ишончи ортиб бораётгани алоҳида таъкидланди: "Юртдошларимизнинг, бугун халқимизнинг ҳаётидаги ана шундай ўзгариш ва янгиланишлар ўз моҳият эътиборига кўра, бунинг кунда мамлакатимизнинг тараққиёт ва фаровонлик йўлидан дадил ривожланиб боришини таъминлаётган халқ килувчи кучга айланмоқда", - дейилди Президентимиз маърузасида. Дарҳақиқат, кўзалар гувоҳ - халқимизнинг ўз Юртбошиси би-

лик назоратининг турлари, шакллари ва субъектларини, назорат предметини, уни амалга оширишнинг ҳуқуқий механизмларини, қонун ҳужжатларини ижро этмагани учун мандабдор шахсларнинг жавобгарлик шартлари белгилаб қўйилади. Демак, қонун моддалари билан уларнинг ҳаётдаги инъикоси ўртасидаги фарқ йўқолади. Ҳамма жойда, ҳар бир фуқаро қонун ҳимоясида бўлади. Ҳар кунги. Ўзининг ҳуқуқий маданиятга асосланган ижтимоий фаоллиги эвазига. Чунки маърузада айтилганидек: "Жамиятнинг демократия йўлида жadal ривожланиши ва бу борада амалга оширилаётган ислохотларнинг муваффақияти, кўп жиҳатдан одамларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданияти даражасига боғлиқдир. Юксак ҳуқуқий маданият - демократик жамият пойдевори ва ҳуқуқий тизимнинг етуқлик кўрсаткичидир."

Ҳа. Фуқаролик жамиятининг ривожланганлик даражаси аҳолининг ҳуқуқий маданияти даражасига тенг бўлади. Шунинг учун ҳам маърузада бугунги сиёсий-ҳуқуқий воқеликни ҳисобга олган ҳолда, мамлакатимизда ҳуқуқий таълим ва маърифатни, жамиятда ҳуқуқий билимлар тарғиботини тубдан яхшилаш вазифаси қўйилди. Шу тариха бу масала - таълим-тарбия, маънавият ва маърифат масаласига ҳам айланди. Яъни ҳар бир фуқаронинг Кон-

эга бўлишга интилган одам демократия неъматларининг оддий истеъмолчиси эмас, балки уларнинг фаол яратувчиси ва ҳимоячиси айланади. Ва демократия, фуқаролик жамияти асосларини амалда барпо этиш, инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш мумкин бўлади. Шундагина инсон ўз мамлакатининг том маънодаги муносиб фуқароси бўла олади.

Ушбу дастурий фикрни таълим ва тарбия жараёнига олиб кириш, ёшларимиз маънавий-ҳуқуқий маданиятини такомиллаштиришга қаратилган услубий тавсиялар ишлаб чиқиш лозим. Зеро, баркамол фарзандларимиз ўз мамлакатининг том маънодаги муносиб фуқаролари, демократия неъматларининг оддий истеъмолчиси эмас, балки уларнинг фаол яратувчиси ва ҳимоячиси бўла олишлари лозим. Бу эса маънавий-маърифий ишлар олдига ушбу фазилатларнинг мезон, кўрсаткич ва даражаларини ишлаб чиқиш, педагогик амалиётга жорий қилиш вазифаларини кун тартибига қўймоқда.

Давлатимиз раҳбари томонидан белгилаб берилган вазифаларни чуқур ўрганиш - аҳоли ҳуқуқий маданиятини, мамлакатимизни демократик тараққиётнинг янги поғонасига кўтаришнинг дастуруламали бўлади.

Муҳаммад КҲУРОНОВ

ҚОНУН ВА ИЖРО

ЎЙИНДАН ЎТ ЧИҚМАСИН...

Тошкент шаҳар ИИББ томонидан пиротехника воситаларини ноқонуний равишда республика ҳудудига киришининг олдини олиш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

2010 йилнинг 22 сентябрийда "Пиротехника буюмлари муомаласини тартибга солиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун ижроси асосида соҳа ходимлари жойларда текширувлар ўтказишди. Махсус ташкил этилган тезкор штаб ва ишчи гуруҳлари томонидан бозорларда, фуқаролар гавжум жойларда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилди. Бу ўз

навбатда пиротехника воситаларининг ноқонуний савдосига чек қўйиш самарадорлигини янада оширди, десак муболага бўлмайди. Ўтказилган рейдлар ва тезкор қидирув тадбирларидан ички ишлар ходимлари томонидан 847 мингдан ортиқ пиротехника воситалари йўқ қилинди. Пиротехника воситаларининг ноқонуний савдоси билан шуғулланган кишилар қонун доирасида тегишли жазоланган. - Пиротехника воситала-

рининг зарарли оқибатларини биринчи навбатда биз катталар, ота-оналар билишимиз даркор, - дейди Республика ИИББ ЁХББ бош мутахассиси Даврон Камбаров. - Сабаби, катталар бунинг ноҳуш оқибатлари, ҳар хил талофатларга олиб келиши билан туриб сотишди ёки фарзандларига олиб беришди. Бола-болада, ўзи тушунмаган, англамаган ҳолда қизиқиши табиий. Шунинг учун пиротехника воситаларининг ноқонуний савдоси билан шуғулланаётган айрим тадбиркорларнинг фаолиятига чек қўйиш, уни олдини олишда нафақат соҳа ходимларининг, балки ҳар бир фуқаронинг жонқуярлиги муҳим аҳамият касб этади. Бу ўз навбатида аҳоли тинчлиги ва хотиржамлигини таъминлаш имконини ҳам беради.

"Туркистон-пресс"

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

● БИЗНИНГ ШАРҲ

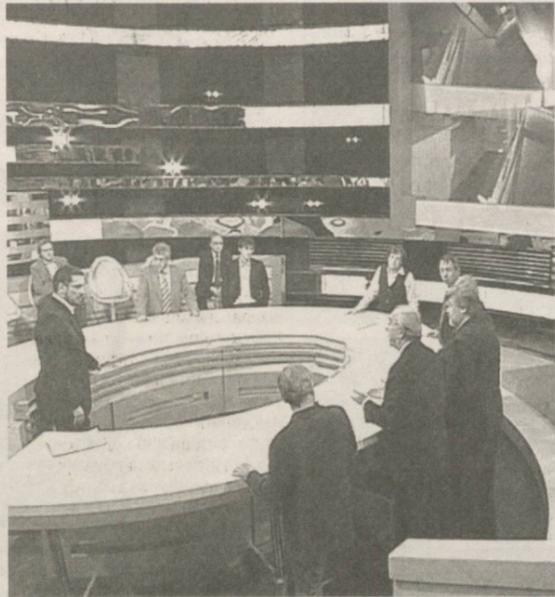
ТИЛЛАР НЕГА ЙЎҚОЛМОҚДА?

ТИЛ ҚАДИМДАН МИЛЛИЙ ЎЗЛИК ВА МАДАНИЯТНИНГ ОЙНАСИ БЎЛИБ КЕЛГАН. АММО МУТАХАССИСЛАР ИНСОНИАТ ҲАР ҲАФТАДА ЎРТАЧА БИТТА ТИЛНИ ЙЎҚОТАЁТГАНИДАН ХАВОТИРДА

Бугунги кунда сайёрамизда 2500 дан 7000 тагача тил мавжуд, дея тахмин қилинади. Аммо олимлар яқин 100-200 йил ичида мазкур тилларнинг қарийб ярми йўқолиб кетиши мумкинлиги ҳақида болг урмоқда. Бошқача айтганда, инсоният ҳар йили 40-50 та тилни йўқотмоқда.

Бугунги кунда еттита "жаҳон тили" мавжуд бўлиб, улар инглиз, испан, араб, рус, француз, олмон ҳамда португал тилларидир. Маълумотларга кўра, сайёрамизда инглиз тилида сўзлашувчилар сони қарийб 650 миллион, испан тилида эса 450 миллион, араб ва француз тилларида тегишлича 280 миллион ва 140 миллионни ташкил этади. Биргина европаликлар 200 дан ортик миллий тилда сўзлашади. Бошқа китъалардан келган одамларнинг тили бундан мустасно. Шунингдек, рус тили дунёда кенг тарқалган тиллар орасида 4-ўринда туради – қарийб 300 миллион. Тўғри, ҳозир Хитой тилида салкам 1 миллиард 300 миллион одам одам сўзлашиб, дунёнинг асосий тиллари сирасига кирсада, халқаро микёсда у қадар машхур эмас.

Дунёда турли забонлар бўлса-да, улар "катта тиллар" соясида қолиб кетмоқда. Олимларнинг сўзларига кўра, яна юз-икки юз йилдан сўнг ҳозирги 7000 мингдан ортик тилларнинг қарийб 60 фоизи йўқолиб кетиши эҳтимолдан холи эмас. Инсоният ҳар ҳафтада ўртача бит-

та тилни йўқотмоқда, ҳар йили эса бу кўрсаткич 40-50 тани ташкил этмоқда. Тилнинг сақланиб қолиниши учун ўша тилда камидан 100 минг киши гаплашиши керак бўлади. Бирок бугунги кунда аксарият тилларда жуда кам киши сўзлашаётгани, боз устига, уларнинг кўпчилиги кекса кишилар эканлиги тилларнинг йўқолиб кетишига сабаб бўлмоқда. Мутахассисларнинг маълум қилишича, тиллар сайёрадаги тирик табиат вакилларига қараганда, тилларнинг йўқолиши тезроқ "ўлаётган" экан. Масалан, айни пайтда, ер юзидан йўқолиб кетиши хавфи бўлган ўсимлик турлари 8 фоизни, сут эмизувчиларнинг турлари 18 фоизни ташкил этади. Бу ҳисоб-китобда тиллар 40 фоиздан пастга тушмапти.

Айни пайтда Австралиянинг шимолий ҳудуди, Боливия, Бразилия, Колумбия, Перу ва Эквадорнинг ҳиндулар истиқомат қилинган ҳудудлари, АҚШдаги Орегон ва Вашингтон штатлари ҳамда Канаданинг Британия

Колумбия провинцияси, Россиянинг Марказий Сибирь ҳудуди ва Узоқ Шарқ шимолий минтақалари кўриқлашнинг имкони бўлмаган лингвистик кўриқхоналарга ўхшайди. Бу ерда истиқомат қилаётган кам сонли халқлар, қабилаларнинг тиллари турли сабаблар билан исиз йўқолиб кетмоқда.

Мутахассислар бунга муҳим омил сифатида яна глобализацияни кўрсатишмоқда. Умумлашиш, бириктириш даврида тилларнинг ранг-баранглигини сақлаб қолишнинг имкониятлари...

ри камади. Табиий жараён — миграция ҳам тиллар сонининг камайишига хизмат қилади. Бир жойдан бошқа жойга кўчиб ўтган одамлар ўз тилларини янги ҳудудга олиб ўтишади ёки ўзлари ўша ҳудуд тилига мослашади.

Миллий қадриятларнинг телевизор экрани ва бошқа оммавий ахборот воситалари орқали шиддат билан бостириб келаётган замонавийлик ҳужумига бардош бера олмаслиги ҳам тиллар заволи бўлапти. Масалан, Россияда анъанавий ҳаёт тарзига эга бўлган кам сонли халқларнинг тиллари руслаштириш ҳаракатининг қурбони бўлапти. Шунингдек, "катта тиллар" кичик тилларни "еб қўяётгани"ни изоҳлаш ортқича. Ушбу омилни кам сонли сўзлашувчиларга эга тилларнинг биринчи душмани дейиш ҳам мумкин.

Ҳеч бир миллат ўз тилининг буткул йўқолиб кетиши ёки мавқеининг пасайишини ис-тамайди. Шундай тил ва шевалар борки, уларда гаплашишни фақат бир киши билади. Шу жиҳатдан олимлар тилларнинг йўқолишини табиий жараён, дея ҳисоблайди. Тилга нисбатан талаб йўқолса, табиийки, унинг ўзи ҳам йўқликка маҳкум этилади.

● Кўп тилни билиш — битта қасрнинг бир нечта қалитига эгаллик қилиш демакдир.

Мақол

● Альфред Нобель 4 та, Гёте 5 та тилда сўзлашган. Улуғ бобоқалонларимиздан Лутфий ва Навоидан тортиб Машрабгача, Муқимий ва Фурқатгача — шоирларимиз туркий назмда ижод қилишдан ташқари форс ҳамда арабчани яхши билишган.

Ўзбек тили — ўзбеклар тили

Бу тилда сўзлашувчиларнинг умумий сони йигирма беш миллиондан ошади. Уларнинг асосий қисмини Ўзбекистонда ва унга чегарадош бўлган мустақил давлатларда истиқомат қилаётган ўзбек тилида сўзлашувчи ва ўзини ўзбек деб билувчи аҳоли ташкил қилади.

Ўзбек тили олтой тиллар оиласининг туркий тиллар туркумига кириб, сўзлашувчилар сони жиҳатидан турк тили ва озарбайжон тилидан сўнг учинчи ўринда туради. Тилимиз энг қадимий туркий ёзма тиллардан биридир. Ҳозирча ўрганилган манбаларга кўра, у деярли бир ярим минг йиллик тарихга эга. Аммо ўзбек тилининг асл тарихи бундан кўпроқ бўлиб, миллоддан аввалги асрларга бориб тақалади. Бу масалалар назарий ва методологик жиҳатдан етарли даражада ёритилган, фактик жиҳатдан ҳали тўла ўрганилган дейиш қийин. Ўзбек тили туркий тиллар тарихининг таркибий қисми бўлиш билан бирга асрлар давомида форс-тожик тилининг яқин ҳамроҳи бўлган ва бу жараён иккала тилнинг бойиши ҳамда ривожланишига ижобий таъсир кўрсатган. Шу жиҳатдан айтиш мумкинки, ўзбек тили жаҳондаги энг бой ва ривожланган тиллардан бири. Шундай ҳолатда тилимизнинг ривожланишига таъсир қилган тарихий ва ҳозирги кирак бўлади. Зеро, тилда миллатнинг бутун тарихи, унинг барча маънавий бойлиги ва хусусиятлари акс этади. Тил ривожланса, миллат раванг топади.

Бехбуд БОТИРОВ,
«Milliy tiklanish»
шарҳловчиси

ҚАТЪИЙ ЧЕКЛОВ

Испанияда ресторан, бар, шифоҳона ва мактаб ҳудудларида чекишни таъқиқловчи қонун кучга кирди.

ЯНА ДАВОМ ЭТАДИ

Олимларнинг фикрича, Европада ёпирилган қаттиқ совуқ ҳаво яна 7-8 мавсум давом этиши мумкин.

ЖАРОҲАТ ТОМИР ОТМОҚДА

Гаитида вабо тарқалиши тобора авж олмоқда.

● РАНГИН ДУНЁ

ЯПОНИЯНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМЛАРИ

Ҳар бир миллат каби японларда ҳам қадимдан нишонланиб келинадиган, анъанавий миллий байрамлари бор. Барча мамлакатларда йил фасллари ўзгача таратқил билан қутилади. Япония байрамларини тамоман ўзгача нишонлаши тил ҳам ажралиб туради.

«ГУЛЛАР ЗАВҚИ» САКУРА БИЛАН

Япон халқининг энг сеvimли байрамларидан бири «Хана» — «Гуллар завқи» ҳар йили миллий тимсолга айланган сакура дарахтининг гуллаш вақтида нишонланади. Сакуранинг оппоқ япроқлари оч пушти тусга киришини барча интиқлик билан кутади. Негаки, бу байрам японияликлар юрагидан чуқур жой эгаллаган. Японларнинг сакура билан боғлиқ кўпдан-кўп афсоналари, ривоятлари мавжуд.

Афсоналардан бирида айтилишича, қадимда қишлоқ сардори Сакура ўзининг жоҳиллиги ва ваҳшийлиги билан ном чиқарган Хотта исмли князь томонидан қалталанган болаларни ҳукмдор ёнига олиб келади. Болалар танасида жароҳат изларини кўрган ҳукмдор Хоттани жазолашни буюради. Алампдан ёрилай деган князь чақимчидан ўч олиш мақсадида тунда Сакуранинг уйига бостириб кириб, уни фарзандлари билан бирга ўғирлаб, қоядаги дарахтга боғлайди-да, қонга белангунча қалтаклаб ўлдирди. Японияликлар, шу ривоят сабаб, сакура

лий кийим— киманоларда доимо акс этиб тураверади.

ИДЗАИ БАЙРАМИ

ёки бир юз ўттизта захарли илон

Японияда аҳолининг аксарияти қисми балиқчилик билан шуғулланади. Шунинг учун маҳаллий аҳоли сувдаги захарли илонлардан ўзини ҳимоялаш мақсадида эҳтиёт чораларини кўришади. Бунинг учун японлар қадим замонлардан буюн урф бўлиб келаётган турли хил маросимларни бажариб келишади. Масалан, ҳар ўн икки йилда бир марта нишонланадиган Идзаи байрами олов худоси Тагурига шарафига аталган бўлиб, балиқчилар захарли сув илонларидан паноҳ тилашади. Яқинда Кудак оролида шунга ўхшаш маросим бўлиб ўтган. Унда асосан аёллар қатнашишган. Яъни,

бутун масъулият учта обрўли хонадон аёли (уларни «амуто» деб аташади)га юкланади. Улар биргаликда бир юз ўттиз донна захарли сув илонларини тутишлари, сўнг тутилган илонларни Тарунга ибодатхонасига олиб боришлари лозим. Шундан сўнг, илонлар аввалига сувда қайнатилади, кейин эса яхшилаб дудланади. Орол аҳоли бор-йўғи йиллардан бери бу байрамни нишонлаб келинади. Унда фақат аёллар иштирок этиб, сув қуйилган полиларга гуруч экишади. Пешинда қишлоқнинг энг гўзал аёли миллий овқатлардан бири олий навли гуручдан пиширилган бўтқа билан меҳмонларни сийлайди. Қизлар қамишдан ясалган кийимларда рақсга тушиб, байрамни шўх-шодон тарзда ўтказишади.

ҲОСИЛ БАЙРАМИ

«Инсон гуруч билан тирик» ибораси айнан японияликлар учун айтилган бўлса ажабмас. Негаки, уларнинг ҳар бир таом гуруч билан боғлиқ. Япония халқи гуруч экишни санъат деб билади. Улар гуруч экишдан аввал гуруч полизи худоси Самбаига бағишлаб байрам уюш-

тиришади. Мамлакатнинг турли қишлоқларида байрам ўзгача номланади. Байрам жуда қадимий бўлиб, япониялик тарихчи олимлар у ҳақда илк бор IX асрда маълумот қолдиришган. Ўша даврда қирол ҳамда қирол аъёнлари ҳам ушбу байрамда иштирок этишган. Ҳозирги кунда ҳам Японияда ҳар йили бешинчи май куни ҳосил байрами сифатида нишонлаб келинади. Унда фақат аёллар иштирок этиб, сув қуйилган полиларга гуруч экишади. Пешинда қишлоқнинг энг гўзал аёли миллий овқатлардан бири олий навли гуручдан пиширилган бўтқа билан меҳмонларни сийлайди. Қизлар қамишдан ясалган кийимларда рақсга тушиб, байрамни шўх-шодон тарзда ўтказишади.

Махфуза ХУДАЙБЕРГАНОВА,
«Milliy tiklanish» муҳбири

ҚАНДОЛАТ ТАЪҚИҚЛАНДИ

Италияда Хитой ва Таиланда ишлаб чиқарилган қандолат маҳсулотлари сотуви таъқиқлаб қўйилган.

ҚОР БЎРОНИ, ЁҒИНГАРЧИЛИК...

АҚШда бир неча кундан буюн давом этаётган қор бурони оқибатида «American Airlines» авиакомпанияси яна юзлаб рейсларни бекор қилди, деб хабар беради Интерфакс.

ТАҚДИМОТ

«ХАЁТ КИТОБИ»

ЁШ ОИЛАЛАР УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЭНЦИКЛОПЕДИК ҚЎЛЛАНМА ТАҚДИМОТИ БЎЛИБ ЎТДИ

Ушбу қўлланма Ўзбекистон Республикаси Адаби, Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш, Маданият ва спорт ишлари вазирликлари, «Нуроний» жамғармаси, «Миллий гоя ва мафкура», «Оила» илмий-амалий маркази ҳамда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан тайёрланди.

«Sharq» нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясида chop этилган «Хаёт китоби» энциклопедик қўлланмасида ёш оилаларнинг шаклланиш жараёни, тарбияси, соғлом турмуш тарзи, моддий ва маънавий асослари, уларнинг ҳуқуқий муносабатлари, оилада маданий дам олиш ва жисмоний тарбиянинг аҳамияти, ёш оилада фарзанд кўришга тайёргарлик, оилавий тадбиркорликнинг афзалликлари, уни ташкил қилиш, бошқариш, тарбияда ўғитларнинг ўрни ҳақида мутахассисларнинг мақолалари ўрин олган.

Яқинда «Жар» спорт мажмуасида ушбу китобнинг тақдими бўлиб ўтди. Тақдимотда китобнинг яратилиш жараёнида қатнашган вазирликлар, ташкилотлар, жамғармалар, уюшмаларнинг мутасадди ходимлари ва жамоатчилик вакиллари, ёш оилалар иштирок этишди.

Муҳайё ҚУДРАТОВА

«СУРХОН РАҚС МАКТАБИ»

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Республика Халқ ижодиёти маданий-маърифий ишлар илмий-методик ҳамда ахборот маркази, Сурхондарё вилояти Шўрчи тумани ҳокимлиги ҳамкорлигида Ўзбекистон Давлат консерваториясида «Сурхон рақс мактаби» китобининг тақдими маросими ҳамда сурхондарёлик хонандалар ва рақс ансамбллари иштирокида концерт бўлиб ўтди.

Рақс санъатининг профессионал даражада шаклланишида ижодий мактабларнинг ўрни беқеъдир. Бунга Хоразм мактаблари, Бухоро шашмақоми, Тошкент-Фаргона мактаблари йўналишлари мисол бўла олади.

Профессионал мусиқа ва рақсдан фарқи равишда халққа яқин бўлган: миллий хунармандчилик, бахшичилик, халфачилик каби жанрлари чекка ҳудудларда ҳам ўзига хос мактабларни дунёга келтирган. Хусусан, Риштон, Фиждубон кулолчилик мактаблари, Чуст ва Андижон кандакорлик мактаблари, Шеробод, Бойсун, Нурота ва бошқа дostonчилик мактаблари шу йўсинда пайдо бўлган ва ривожланган.

Рақс санъати йўналишидаги тан олинган уч йирек мактаб: Тошкент-Фаргона, Бухоро ва Хоразм рақс мактабларидан ташқари ўзига хос рақс ҳаракатлари, либослари, мусиқаси билан ажралиб турувчи сурхон рақс мактаби мавжудлигини ҳам тарихий, ҳам илмий жиҳатдан исботлашни мақсад қилган «Сурхон рақс мактаби» қўлланмаси Шоира Курбонова ва Холик Хурсановларнинг олиб борган изланишлари туфайли дунёга келди.

Фанда ҳам, амалиётда ҳам ўрганиб қолинган андозалардан четга чиқиш, янгиликларни жорий этиш анча мушкул иш. Шу боис «Сурхон рақс мактаби» мавжудлиги, унинг ўзига хос тарихи ва ижрочилари бўлганлигини илмий асослаш мақсадида яратилган ушбу китоб мутахассисларни ва оддий ҳаваскорларни қизиқтирган саволларига жавоб бериши қаторида, ўзига хос фольклор рақсларидан ўн олтитасини жамлаган биринчи қўлланмадир. Унда рақс ҳаракатларининг тасвири ҳам матнда, ҳам фотосуратларда берилганлиги, рақс мусиқаларининг ноталари билан бир қаторда шу куй ва кўшиқларнинг аудио вариантда ҳам илова этилиши унинг қимматини янада оширади.

«Сурхон рақс мактаби»нинг тўлақонли ўзбек рақс мактаблари орасидан жой олишига хизмат қилиши қаторида, фольклор рақсларининг профессионал даражада саҳналаштирилиши учун ҳам яқиндан ёрдам беради.

Хусан БУРХОНОВ

КЎЗГҮ

ЯКУН

Пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида «Келажак овози-2010» танлови ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Ҳар йили «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси (Фонд Форум) ҳамда «Камолот» ЁИХ ҳамкорлигида юртимиз бўйлаб ўтказиладиган мазкур лойиҳада бу йил 45 нафар ўғил-қиз ғолиб бўлди. Шунингдек, тадбир доирасида Миллий Олимпия қўмитаси раиси ёшлар ўртасида спорт, таълим ва маданият соҳасида олиб борган фаолияти учун Фонд Форумга мукофот топширди.

ЁШ ИҚТИДОРЛАР — ЮРТ БОЙЛИГИ

Бу йилги танловда 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган 71 024 нафар интилувчан, иқтидорли ва фаол ёшлар қатнашди. Уларнинг ҳар бири ўз гоёси, тақлиф ва тадқиқотларига эга. Танлов нақадар кенг қамровли эканини унда иштирок этиш ниятида бўлган ёшларнинг сони йилдан-йилга ортиб бораётганидан ҳам билса бўлади. Дастлабки босқич аризалар қабулидан иборат бўлди. Бир неча ой мобайнида бутун республикамиз бўйлаб аризалар қабул қилинди.

Агар 2005 йили биринчи бор ўтказилган танловнинг саралаш босқичида 3 мингга яқин ёш иқтидор эгалари қатнашган бўлса, 2006 йилда эса бу кўрсаткич 10 мингга, 2007 йил — 30 мингга, 2008 йилга келиб 54 мингдан зиёдга етди. 2009 йил 63 мингдан зиёд йигит-қизлар лойиҳада ўз билимларини сынаб кўришга эришди. 2010 йилда эса ариза топширганлар сони 71 024 нафарни ташкил қилди.

Бу йилги танлов «Архитектура ва дизайн» (архитектура, либослар дизайни, интерьер ва ландшафт дизайни), «Ахборот технологиялари, рационализаторлик тақлифлар ва техник лойиҳалар (веб-лойиҳалар, дастурлаш, техник ишлаб чиқиш ва рационализаторлик тақлифлар)», «Анъанавий

санъат» (амалий санъат, фольклор, рақс), «Адабиёт ва журналистика» (шэрият, наср, публицистика) каби йўналишларда бўлиб ўтди.

Шу йилнинг 31 майдан 15 июнига қадар республикамиз бўйлаб ташкил этилган вилсют саралаш босқичларида таниқли фан, маданият ва санъат соҳаси вакиллари иборат ҳакамлар ҳайъати аъзолари истеъдодли ва фаол ёшларни кашф этиш жараёнида бевосита иштирок этишди. Саралаш босқичлари бу йил нафақат вилсют, балки туман даражасида ҳам ўтказилди. Бу эса танловдаги рақобатнинг янада ошишига сабаб бўлди. Шунингдек, бу йилдан эътиборан иштирокчилар учун танлов анкетасини уйларида чикмай туриб, он-лайн тизимида www.molodej.uz сайти орқали тўлдирish имконияти яратилганлиги ёшлар учун яна бир қулайлик бўлди. 6-15 сентябрь кунлари давомида республикамизнинг ҳар бир вилоятида ташкил этилган ғолибларни тақдирлаш маросимида 213 нафар омадли иштирокчилар номи эълон қилинди ҳамда улар танловнинг якуний финал босқичига йўланмани кўлга киритишди.

Танловнинг якуний босқичида энг сара лойиҳа муаллифлари ўз ишлари тақдимотини кенг жамоатчилик олдида намойиш этишди. Мисол учун, Самарқанд Давлат тиббиёт институти талабаси Ҳасан Ибрагимов томонидан «Рационализаторлик тақлифлар» йўналишида тақдим этилган лойиҳа Ёшлар ижод саройига йиғилганларда катта қизиқиш уйғотди. Имконияти чекланган инсонлар оғир шароитга тушиб қолганларида тиббий ёрдам кўрсатиш жараёнини тезлаштиришга хизмат қилувчи лойиҳа мутахассислар томонидан қўллаб-қувватланди. Шунингдек, андижонлик Гулҳаё Холматованинг сколиоз касаллигининг олдини олишга қаратилган «Универсал парта» лойиҳаси ҳам жамоатчилик эътирофига сазовор бўлди. У мазкур хасталикка дучор бўлган болалар учун махсус парта конструкциясини тақдим этди. Наманганлик Жасур Шодмонов эса пахта тозалашда қўллаш мумкин бўлган, «оқ олтин» сифатини янада оширадиган янги технологик ечим тақлиф этди.

Тақдимот сўнггида эса соҳа мутахассисларининг фикрлари билдирилиб, ҳар бир лойиҳанинг афзалликлари ҳамда камчиликлари айтиб ўтилди. Шунингдек, ёшлар ўзларини қизиқтирган саволларига ҳам жавоб олишди.

МАДАНИЯТ

ЯНГИ ЙИЛ ШУКУҲИ

Шу кунларда пойтахтимизнинг барча маданият ва истироҳат боғларида янги йил байрамига бағишланган тадбирлар ўтказилмоқда. Жумладан, Абдулла Қодирий номидаги маданият ва истироҳат боғида каттаю кичикка тақдим этилаётган дастурлар ўзининг байрамона руҳи билан барчага манзур бўлаётгани диққатга сазовордир.

Бу ерга ташриф буюрганлар Республика Сатира театрининг «Эртақ олами», Республика ёш томошбинлар театрининг «Янги йил хангомаси», Ўзбекистон академик рус драма театрининг «Янги йил томошалари», Республика кўғирчоқ театрининг «Янги йил саргузаштлари», Тошкент Давлат мусиқали комедия (опера) театрининг «Менинг меҳрибон отам», Ўзбекистон Давлат драма театрининг «Чақмоқ той», Тошкент шаҳар маданият ва спорт ишлари бошқармасининг «Янги йил оқшоми» театрлашган томошалари, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси шаҳар бўлимининг бир гуруҳ хонандаларининг чиқишлари намойишдан бахраманд бўлмоқда. Шуниси қувонарлики, С.Раҳимов тумани маданият ва спорт ишлари бўлими томонидан жонқуярлик билан тузилган ранго-ранг концерт дастурлари, туман маданият уйлари бадий жамоаларининг чиқишлари катта олқишларга сазовор бўлмоқда.

Мухтасархон КАРИМОВА

ЎГИТ

Бўлак яхши ном истама — шул етар: Сени яхши одам деса, эл агар.

Есам арпа нонини меҳнат билан, Шириндир бировларнинг оқ нонидан.

Юсуф Хос Ҳожиб

БИЛАСИЗМИ?

Ҳиндистонлик Ниина ва Муҳаммад Чаудхарилар 1989-1991 йиллар оралиғида дунё бўйича энг биринчи ва тез автомобилда саёҳатни амалга оширишди. Улар 40075 км. масофани (экватор масофасидан ҳам узун) 69 кун, 19 соат, 5 минутда, 1989 йил 9 сентябрдан 17 ноябргача босиб ўтганлар.

Исроиллик Тел Бертнинг бир ўзи мотоциклда жаҳон бўйлаб, 21329 км. масофани босиб ўтган. У ўз саёҳатини 1992 йил, 1 июнда Париждан бошлаб, 77 куну 14 соатда, 17 август кунини яна Парижга кириб келган. Телнинг бир кунлик йўл босиш меъёри 277 км.ни ташкил қилган.

ТУРФА ОЛАМ

НОЁБ ТАҚИНЧОҚЛАР

GERMANYDA TILLA VA QAXRABODAN YASALGAN NOYB TAQINCHOQLAR TOPILDI

Мазкур буюмлар казишмалар чоғида аниқланган эски дахма ичидан чиққан. Археологларнинг фикрича, тахминан 2600 йил аввал ишланган ушбу тақинчоқлар илк кельт маданиятига оид бўлиб, орадан шунча вақт ўтишига қарамай ўзининг асл кўринишини йўқотмаган.

Қазисма ишлари Германиянинг жануби-ғарбидаги Хербертинген шаҳри атрофидаги Хойнебург қалъаси ҳудудида олиб борилган. Айни чоғда даҳманинг ёшини аниқлаш мақсадида барча топилмалар, суяк қолдиқлари ва даҳманинг эман қопқаси Людвигсбург шаҳрига ўрганиш учун юборилган.

2000-КОМЕТА

SOHO KOSMIK OBSERVATORIASI HISOB BUYICHA 2000-KOMETANI ANIQLADI

Асосан қуёш ва атмосфера ҳақида маълумот тўпловчи ушбу зонд 1995 йилдан буюн коинотни тадқиқ этиб келади. Зонд бортида коронограф ўрнатилгани боис у нурланишдан ҳимоя қилинган. Ана шундай хусусиятга эга бўлгани учун ҳам аппарат қуёш атрофида «хира» торгган фазовий жисмлар — кометаларни аниқлаб, қайд этиб боради. SOHO аниқлаган 85 фозизга яқин комета Крейц гуруҳига киритилган. Чунки, улар парчаланиб кетгунга қадар бир оилга мансуб бўлишган экан.

КАСАЛ БЎЛМАЙ ДЕСАНГИЗ

AMERIKALIK OLIM INSON KAYFIYATI KUP QOLLARDA TUGRI OVQATLANISHGA BOGLIK EKANINI ISBOTLAB BERDI

Унинг гапига қараганда, руҳий зўриқиш энг аввало, организмда В12 витамини етишмаслигидан келиб чиқаркан. Шу боис, олим ана шу витаминга бой бўлган кўкатларни истеъмол қилишни тавсия қилмоқда. Кўкатлар руҳий зўриқиш ва асабийлашнинг олдини олибгина қолмай, балки кун давомида одамга тетиклик ва аъло кайфият бағишлар экан. Бироқ, кўкатли терапия узокқа чўзилган ҳамда эскирган руҳий касалликларда наф бермаслиги мумкин.

Зафар МУХАММАД тайёрлади

MILLIY TIKLANISH

2011 йил учун «Milliy tiklanish» ijtimoiy-siyosiy gazetasining ELEKTRON NUسخASIGA ham obuna buling!

«Milliy tiklanish»-ga tezkor usulda obuna bulishni istasangiz, «Mahagon anime studio» masъуلياتi cheklangan jamiatining 311-56-33, 281-54-77 telefonlariga (e-mail: info@mahagon.uz, www.citybook.uz, www.soho.uz) muroжаат қилинг!

BATAN TUYU USI HAR NARSADAN USLUB

MILLIY TIKLANISH

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ХОМИЙ: «МАТБУОТ ТАРКАТУВЧИ» АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

ТАХРИР ХАЙЪАТИ Ахтам ТУРСУНОВ, Ахрор АХМЕДОВ, Ғолибшер ЗИЯЕВ, Суван НАЖБИДДИНОВ, Муҳаммадхон ҚУРОНОВ, Ғафуржон МУХАМЕДОВ, Улуғбек МУХАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА, Рустам ҚОСИМОВ, Эркин ЮСУПОВ, Баҳодир ШАРОФОВ, Арслон ЭШМУРОДОВ

Бosh муҳаррир: Жалолиддин САФОЕВ
ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темуру кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй
Газета таҳририят компьютер марказида торилди ва саҳифаланди
ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371) Қабулхона 234-69-55, Партия бўлими (факс): 234-01-47
Бosh муҳаррир ўринбосари 234-87-74, Бухгалтерия 234-87-73, Компьютер хонаси 234-86-41.
Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қоғоз бичими А-2
«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

Газета ҳафтанинг chorshanba кунини чиқади.
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма — Г 123, Адади — 9291
Саҳифаловчи: Акбар ШОДИЕВ
Навбатчи муҳаррир: Камолитдин ХОТАМОВ
Навбатчи: Зафар МУХАММАД
Электрон почта: e-mail: milliy@sarkor.uz

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.